

MØLLEN

Udgivet af „Dansk Møllerforening“.

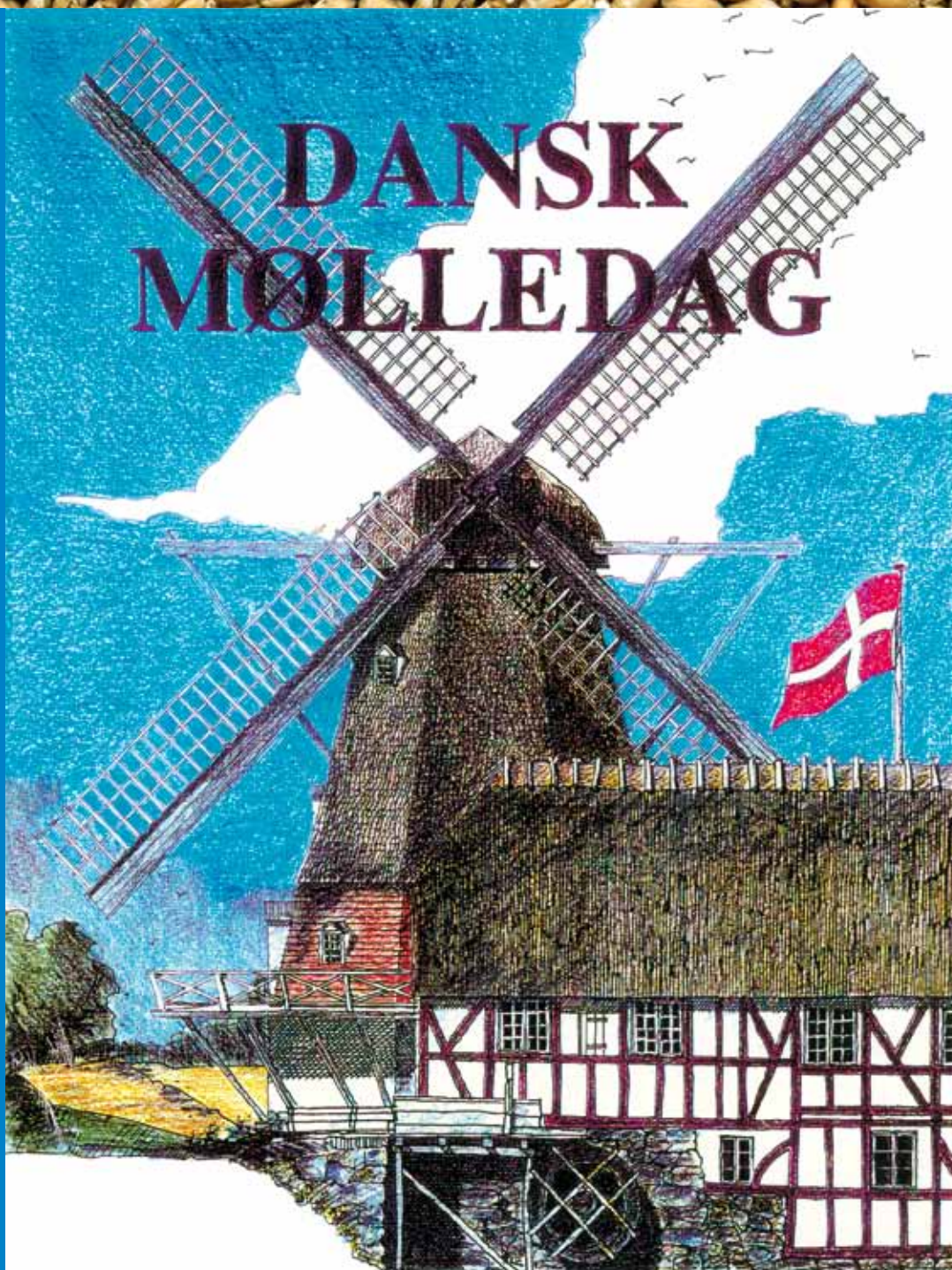
Protector: HANS KÖNIGLIGE HÖJHED PRINSGEMALEN

Nr. 3610

Maj - Juni 2012

128. årgang

HUSK! SØNDAG DEN 17. JUNI 2012

Teknisk bistand Eftersyn Restaurering

Møllebygger John Jensen Aps

Sneglerup Møllevej 6-10 B · 4571 Grevinge
TLF. 59 31 55 81 · Fax 59 31 54 81 · Mobil 21 60 66 51
www.moellebygger.dk

Vi har arbejdet ved følgende møller:

Allinge Topfers Mühle, Peine • Aulum Mølle • Bregninge Mølle • Brobyværk Vandmølle • Brøndbyvester Mølle • Bundsbæk Vandmølle • Davinde Vindmølle • Dronningmølle • Dybbøl Mølle • Egeby Mølle • Egeskov Mølle • Elstrup Mølle • Eriksholm Vandmølle • Esrum Mølle • Fejø Mølle • Fez Marokko • Frøslev Stubmølle • Fuglevad Vindmølle • Fussingø Vandmølle • Gammelby Mølle • Gedesby Mølle • Grande Mühle • Grubbe Mølle • Gudhjem Mølle • Havnbjerg Mølle • Havnsø Mølle • Havno Mølle • Herlufille Mølle • Hjerritsdal Vandmølle • Hjerl Hede • Højer Mølle • Højsager Mølle • Hønsinge Mølle • Høring Mølle • Hørsholm Mølle • Høve Mølle • Jels Vindmølle • Jernløse Mølle • Kaleko Vandmølle • Karlstrup Stubmølle • Frilandsmuseet • Kildebrønde Mølle • Kirkemøllen Pedersker • Kisserup Mølle • Koldby Mølle • Kolmar Mühle • Kuremøllen • Lille Mølle • Den 6. Femmøller • Lindau Mühle • Ll. Heddinge Mølle • Lumby Mølle • Lumsås Mølle • Lundbæk Vandmølle • Lyngby Mølle • Maderup Mølle • Maglehoj Mølle • Majbølle Mølle • Mandø Mølle • Myrager Mølle • Måre Mølle • Nordre Mühle, Pelworm • Ny Mølle • Nübbenfeldt Mühle • Nybøl Mølle • Osdorfer Mühle • Pibe Mølle • Ramsløse Mølle • Reitbrooker Mühle • Ribe Ydermølle • Ringsted Vindmølle • Rudkøbing Bymølle • Rutsker Mølle • Rode Vejmølle • Rødkilde Vandmølle • Rørvig Mølle • Sillerup Mølle • Skenkelso Mølle • Skjern Vindmølle • Skovholm Mølle • Skovsgård Mølle • Skovsgårds Mølle Sj. • Slagelse Hagendrup Mølle • Slusegårds Mølle • Snejstrup Mølle • Solrød Mølle • Stenby Mølle • Stokmøllen i Østerklit • Strandvejsmøllen • Stubmøllen i Den gamle by • Stubmøllen i Holbæk • Svanemøllen • Sønderho Mølle • Søstermøllen Funabashi, Japan • Tikøb Mølle • Tipperup Mølle • Trente Mølle • Ubby Mølle • Uggerslev Mølle • Uhre Mølle • Ulbølle Mølle • Ulsted Mølle • Ulstrup Mølle • Valsemøllen, Åkirkeby • Vandmøllen i Den gamle By • Vang Vandmølle • Vejle Vindmølle • Vejstrup Vandmølle • Ventepose Vandmølle • Viby Mølle • Vibæk Mølle • Vindeby Mølle • Vodskov Mølle • Vøllerslev Mølle • Yderby Mølle • Øxnebjerg Mølle • Aabenraa Slotsmølle • Årdsdale Mølle • Åstrup Mølle

Uddannet i møllebyggerfirma grundlagt 1882

Rødkilde Vandmølle modtog i 1997 Europa Nostra Prisen

Møllen er medlemsblad for Dansk Møllerforening og udsendes seks gange om året i midten af månederne: januar, marts, maj, juli, september, november.

Dansk Møllerforening

Protektor: Hans Kongelige Højhed Prinsgemalen

Bestyrelse

Jens Søndergaard (formand),
Knudsvej 14, 4623 LI. Skensved
tlf. 5752 7262
E-mail: jensmsj@mail.dk

Søren Hansen, (næstformand)
Louisevej 5, Lumby, 5270 Odense
tlf. 6595 5847
E-mail: shh.louisevej@hansen.mail.dk

Per Gliese (sekretær),
Næstvedvej 241E, 4100 Ringsted,
tlf. 5761 8722
E-mail: pergliese@gmail.com

Kirsten Jervelund (kasserer)
Grubbe Mølle, Grubbemøllegdyden 2, 5600 Faaborg
Tlf. 6261 9108
E-mail: grubbemoelle@gmail.com

Susanne Jervelund
Grubbemøllegdyden 8A, 5600 Faaborg
tlf. 6264 1819
E-mail: jervelund@gmail.com

Peter Castberg
Tvedevej 10, Tybjerglille 4160 Herlufmagle
tlf. 5634 6677, mobil 2324 2444
E-mail: k_pcastberg@hotmail.com

Niels Christoffersen,
Lumsås Mølle, Oddenvej 188, Lumsås,
4500 Nykøbing Sj, Tlf: 5932 1644,
mail: lumbsaas@teliamail.dk

Tidsskriftet "Møllen"

Ansvarshavende Redaktør:

Susanne Jervelund

Redaktionsudvalget:

Per Gliese og Kirsten Jervelund

Abonnement og medlemskab:

Enhver mølleinteresseret kan optages som medlem.
Årskontingent 400 kr.

Henvendelse til Kasserer Kirsten Jervelund
Grubbe Mølle, Grubbemøllegdyden 2, 5600 Faaborg,
Tlf. 6261 9108

E-mail: grubbemoelle@gmail.com

Jyske Bank, 5056 - 123709-5

SE nr.: 32697569

SWIFT-BIC: JYBADKKK

IBAN. NR: DK4750 56000 1237095

Annoncer:

Henvendelse til redaktionen.

Annoncepriser pr. nummer ekskl. moms:

1/1 side: 900 kr. - 3/4 side: 650 kr.

1/2 side: 500 kr. - 1/4 side: 300 kr.

1/8 side: 200 kr.

+ evt. farvetillæg

websideannonce 500,- kr. /år-i forbindelse med
bladannonce 250,- kr. /år

Bestilling af ekstra blade.

Medlemmer/ møllelaug kan bestille ekstra numre
af Møllen hos kassereren. Prisen er 250 kr/ år pr.
ekstra "bladsæt".

Tryk: Trundholm Tryk

Oplag: 650

© Alle rettigheder forbeholdes.

Ingen del af dette blad må gengives, lagres i et søgesystem eller
transmitteres i nogen form eller med nogen midler grafisk, elek-
tronisk, mekanisk, fotografisk, m.v. uden redaktionens skriftlige
tilladelse. Enhver kopiering af dette blad må kun ske efter reglerne
i lov om ophavsret af 20. juni 2008 med evt. senere ændringer.
Det er tilladt at citere med kildeangivelse i anmeldelser.

www.danskmollerforening.dk

Bladets indhold er ikke nødvendigvis udtryk for
bestyrelsen/bladets holdning.

Deadline på indsendelse af stof til Møllen er den
20. i måneden forud for udgivelse

Fra redaktionen

Dansk Møllerforening er en forening, hvis primære mål er at styrke og samle interessen for bevaring af vore historiske vind- og vandmøller. Dansk Møllerforening eksisterer som en af de utallige frivillige foreninger vi har så mange af i Danmark.

Dansk Møllerforening er ikke en underafdeling af hverken Kulturstyrelsen eller et andet offentligt finansieret organ. Dansk Møllerforening var oprindeligt en brancheforening, som havde et solidt bagland i form af tusinder af erhvervsdrivende møller i hele landet. Men i dag er situationen en ganske anden, idet foreningens driftsøkonomi er afhængig af medlemskontingent. Det daglige arbejde udføres gennem en stor ulønnet indsats.

Bladet Møllen er et af Dansk Møllerforenings aktiver. Her kan mølleinteresserede og andre læse om hvad der sker på de danske møller, blandet med historiske artikler og andet af mere teknisk karakter. Bladet er både et visitkort for mølleforeningen og en indtægtskilde, idet medlemskab af foreningen inkluderer bladet. Vi har naturligvis interesse i at så mange som muligt får kendskab til "møllesagen" ved

at læse vores blad, men vi har jo også en interesse i at få omkostninger til trykning og forsendelse dækket – altså flere medlemmer i foreningen. For uden en ordentlig økonomi vil Dansk Møllerforening ikke kunne eksistere fremover.

Vi forsøger løbende at få flere projekter igangsat, dels gennem "gratis" frivilligt arbejde. Det er for eksempel at medvirke til at der holdes fællesmøder for lokale møllelaug og mølleejere. Det kunne også være gennem egentlige projekter, hvor det økonomiske grundlag er fondsmidler udefra. Et eksempel på det sidste er Dansk Mølledag, hvor velvillige fonde medvirker til at der kan sendes materiale ud til de deltagende møller. I år udsendes bladet Møllen, et særligt "Dansk Mølledag flag" og postkort til de deltagende møller. Tak til de mange der medvirker til at et arrangement som Dansk Mølledag kan afholdes, både de aktive på møllerne og de bevilgende fonde.

God Mølledag

Indholdsfortegnelse

Fra redaktionen	55
Dansk Møllerforenings årsregnskab 2011	56
Årsmøde 2012	57
Fejå Mølle fik vinger op igen.....	58
Midtjyske møllelaug til møde i Uldum.....	60
Møllepuljemøde i Hadsund den 17/4-12.....	61
Dansk Mølledage 2012	64
Deltagende møller ved Dansk Mølledag.....	66
Minder om møllerne i Nebles og Vedde.....	72
Bryllup på Lumsås Mølle.....	75
Septembertur til møllerne ved elv og fos	76
Fra Møllelaugene	77
Møllenoter.....	81

Nye medlemmer

VI SIGER VELKOMMEN TIL:

Johnny Petersen
Fredensborg Møllelaug
3050 Humlebæk

Tommy Mathiesen
9500 Hobro

Billederne på for- og bagside:

Forside:

Omkring 100 danske vand og vindmøller åbner for 18. gang dørene for publikum, søndag den 17. juni på Dansk Mølledag. Støt møllesagen og sæt allerede nu kryds i kalenderen og besøg vores gamle møller. Listen over deltagende møller findes på midtersiderne i dette nummer.

Bagsidefoto:

Fejå Mølle med nye vinger og nu færdigrestaureret udvendig. Læs mere om restaureringen og indvielsen af de nye vinger, inde i bladet.

Foto: Hans Christian Nielsen

Dansk Møllerforenings årsregnskab 2011

Resultatopgørelse for 2011

		2010
Kontingent fra ordinære medlemmer	124.000,00	127.400
Kontingent fra møllelaug	4.250,00	4.800
Kontingent med reduceret takst	1.125,00	1.825
Renteindtægter	2.782,49	1.570
Gaver, bogsalg og andre indtægter	2.500,00	3.920
Samlede indtægter	134.657,49	139.515
Kontorholdsudgifter	3.452,68	2.040
Litteratur og blade	0,00	240
Porto og gebyrer	6.419,75	7.293
Møder og rejser for foreningen	26.614,52	4.738
Honorar til bestyrelse mv	6.300,00	15.200
Kontingent til andre foreninger	150,00	420
Annoncer	0,00	58
Repræsentation og opmærksomheder	830,05	1.827
Bogføring og regnskabsassistance	3.300,00	3.000
Hjemmeside	3.207,50	3.150
Differencer	0,26	0
Foreningens udgifter	50.274,76	37.965
Møllen, salg og produktion af Møllerbladet		
Annonceindtægter	26.315,00	19.578
Salg af enkeltnumre	500,00	0
Trykning og udsendelse	-154.610,44	-145.005
Godtgørelse til redaktør	0,00	-2.000
Porto, frimærker, redaktion og kontorhold	0,00	-7.770
Nettoresultat for MØLLEN	-127.795,44	-135.197
Resultat af foreningens primære aktiviteter	-43.412,71	-33.647
Udgivelser og bogsalg		
Salg af kalendere	4.891,00	2.930
Mølleatlas, salgsindtægter	750,00	450
Jubilæumsbog, salgsindtægter	24.774,00	9.615
Andre bøger, salgsindtægt	5.842,00	0
Kalendere, trykkeomkostninger	0,00	-5.446
Indkøb af bøger til videresalg	-8.100,00	0
Forbrug af bøger fra lager	-22.788,00	-14.000
Porto, gebyrer og emballage	-1.131,00	-359
Nettoresultat af udgivelser	4.238,00	-6.810
Årsmødet 2011		
Deltagerbetaling fra årsmødedeltagere	67.014,00	55.000
Ophold og forplejning under årsmødet	-71.265,00	-55.045
Porto, gebyrer og tryksager	0,00	-840
Nettoresultat af årsmødet	-4.251,00	-885
Dansk Møllelag		
Indtægter fra flere fondsmidler	20.500,00	19.800
Støtte fra Augustinus Fonden	20.700,00	15.000
Honorar og Rejsegodtgørelse	-2.000,00	-126
Fremlagte jubilæumsbøger	-20.200,00	0
Porto, gebyrer og tryksager	-3.884,00	-12.424
Nettoresultat af Dansk Møllelag	15.116,00	22.250
Andre aktiviteter		
Opbevaring af møllearkiv, Lille Mølle	-5.200,00	-8.252
Indkøbte bøger	0,00	-1.287
Fællesrejse til Holland, netto	0,00	-29.468
Nettoresultat af andre aktiviteter	-5.200,00	-39.007
Nettoresultat af alle aktiviteter	-33.509,71	-58.100

Balance pr 31. december 2011

		31.12.2010
Kontant kassebeholdning	26,00	764
Indestående på bankkonti	110.309,43	119.944
Beholdning af jubilæumsbøger	61.000,00	84.000
Beholdning af indkøbte bøger	800,00	588
Beholdning af frimærker	0,00	585
Skyldig for bogføring	-3.300,00	-3.000
Skyldig for frimærker fra kasserer	-315,00	0
Forud indkasseret kontingent mv	-1.250,00	-2.100
Nettoformue pr 31.12.2011	<u>167.270,43</u>	<u>200.780</u>

Formueforklaring 1.1. - 31.12.2011

Formue overført fra 2010	200.780,14	258.880
Resultat af foreningens primære aktiviteter	-43.412,71	-33.647
Udgivelser og bogsalg	4.238,00	-6.810
Årsmødet 2011	-4.251,00	-885
Dansk Mølledag	15.116,00	22.250
Andre aktiviteter	-5.200,00	-39.007
Nettoformue pr 31.12.2011	<u>167.270,43</u>	<u>200.780</u>

Ledelsespåtegning

Datering

Bestyrelsens underskrifter

Revisionspåtegning

Som generalforsamlingsvalgte revisorer har vi gennemgået regnskabet for 2011 for Dansk Møllerforening og fundet det i overensstemmelse med den forelagte bogføring med bilagsmateriale. Vi finder, at regnskabet er i overensstemmelse med foreningens vedtægter og god regnskabsskik. Under vort arbejde har vi ikke fundet forhold, der afkræfter vor opfattelse, at regnskabet giver et retvisende billede af foreningens formue pr 31.12.2011 samt af resultatet for året 2011.

Datering

Revisorernes underskrifter

ÅRSMØDET 2012

Kørselsvejledning -

til Danhostel Ebeltoft, Egedalsvej 5, 8400 Ebeltoft:

Fra Færgen (Syd):

Efter ca. 3 km., drejes til højre op ad Østerallé.

Efter ca. 1,4km., drej til højre op ad Elsegårdevej.

Kør 250 meter, drej til venstre op ad Egedalsvej.

Følg skiltning mod Danhostel Ebeltoft (Vandrehjem).

Fra Århus (Nord):

Der køres på Ndr. Strandvej til første lysregulering ved Føtex.

Drej til venstre op ad Nørreallé.

Ved rundkørsel tag 2. frakørsel videre på Nørreallé.

Ved lysregulering fortsættes ligeud, hvor Nørreallé går over i Østerallé.

Efter ca. 1,5km., drej til venstre op ad Elsegårdevej.

Kør 300 meter, drej til venstre op ad Egedalsvej.

Følg Skiltning mod Danhostel Ebeltoft (vandrehjem)

Gå-vejledning -

til Danhostel Ebeltoft, Egedalsvej 5, 8400 Ebeltoft:

Fra Bussen (Superstop, Ebeltoft C)

Følg den asfalterede sti væk fra byen.

Fortsæt forbi Ebeltoft idrætscenter, fitness Center og fodboldbaner.

Følg stien hen forbi cykel-bomme-
ne.

Følg den bakkede sti, indtil man på højre hånd kan se Danhostel Ebeltoft på venstre side.

Gå over græsarealet og op i gården.

Møller Poul og faderen Gerhard Christensen foran Fejø Mølle med fuld udsejlning. Året er 1935. Foto: Fejø Møllelaug

Fejø Mølle fik vinger op igen

Af: Preben A. Jensen/Per Gliese

Ildsjæle sikrer Fejø Mølle

En gruppe ildsjæle på Fejø, nord for Lolland, har siden 1996 lagt rigtig mange kræfter i at sikre øens historiske mølle. Fejø Mølle er opført i 1858, men fremstod som en ruin, før ildsjælene tog fat. Realdania har nu bevilget 700.000 kr. til at sikre møllen nye vinger.

Fejø Mølle er en såkaldt hollandsk mølle og bygget i 1858. I 1905 blev møllen flyttet til en ny adresse på Herredsvej på Fejø, hvor den var i

brug indtil 1950. Herefter forfaldt den, indtil en gruppe lokale ildsjæle i 1996 dannede et møllelaug med henblik på at bringe Fejø Mølle til-

bage til dens oprindelige udseende og funktion. Siden har ildsjælene sat undermølle, galleri og møllehat i stand, hjulpet af forskellige donationer og masser af frivilligt arbejde. Med Realdanias bidrag til at genetablere møllens vinger, kan Fejø Mølle nu bringes helt tilbage til sit oprindelige udseende og tæt på igen at være fuldt funktionsdygtig.

Formand for Fejø Møllelaug, Preben A. Jensen siger: ”Vi er rigtig glade for, at der nu er banet vej for, at Fejø Mølle kan komme til at se ud som i gamle dage. Det er godt for Fejø med en så smuk attraktion.”

Projektleder i Realdania, Christian Andersen siger: ”Ildsjælene har gjort et fantastisk flot stykke arbejde i at bevare og genopbygge møllen og resultatet er blevet virkelig flot. Fejø Mølle er et godt eksempel på, hvordan man kan bruge eksisterende muligheder til at skabe værdifulde attraktioner i et lokalområde.”

Fejø Mølle fik vinger på

Tirsdag den 27. marts fik Fejø Mølle påsat nye vinger. Begivenheden blev fulgt af mange mennesker, og skolebørnene fik fri fra skole og kom og fulgte med i arbejdet.

Formand for Fejø Møllelaug, Preben A. Jensen udtaler: ”Det er stort for os på Fejø, at Fejø Mølle nu kommer til at se ud som i gamle dage, med sine helt nye sejlvinger. Vi er i møllelauget meget taknemmelig for de bidrag og donationer, som vi har modtaget i tidens løb.”

Møllebygger Michael Jensen sagde: ”Nu fremstår Fejø Mølle flottere end nogensinde – møllevingerne vejer hver 1 ton og med hvide sejl bliver Fejø Mølle et fantastisk syn.”

Vingerne skal krøjes manuelt. Et team af møllersvende vil sørge for, at vingerne bliver sat i gang jævnlige.

Målsætningen er, at Fejø Mølle igen skal komme til at male mel. For at Fejø Mølle igen er funktionsdygtig, mangler vi midler til re-

Så dårlig forfatning var Fejø Mølle i da det hele startede i 1996. Privatfoto

novering af maskineriet med sigte, kværne osv.

Mere end 2.000 besøgende lægger hvert år vejen forbi møllen.

Indvielse af møllevingerne

Der var indvielse af de nye møllevinger, påskesøndag den 8. april kl. 14.00. Dagen bød på sol, iskold vind og flotte vinger der måtte drejes rundt med håndkraft, da vinden ikke var kraftig nok og de nye sejl til møllen ikke var færdige endnu. Indvielsen af vingerne havde trukket ca. 200 mennesker væk fra påsebordet for at fejre resultatet af møllelaugets store arbejde med øens vartegn. Møllen kan endnu ikke male korn, men det skal nok komme udtaler formanden for møl-

Første vingearm på plads. Foto: Fejø Møllelaug

lelauget Preben A. Jensen. Til gengæld har man i undermøllen indrettet en lille butik, hvor man kan købe kaffe og lagkage og en masse forskellige specialiteter, hvoraf mange er fremstillet på Fejø. Butikken har åben om eftermiddagen lørdag og søndag i påsken og hver weekend i løbet af sommeren.

Mens de omkring 200 tilskuere lagde nakken tilbage og så op mod de nye møllevinger med formand Preben A. Jensen foran og den smukkeste blå himmel bagved, foretog formanden den officielle del af indvielsen, med tale og klipning af den røde snor.

Mens aprilsolen skinnede duk-

Fra indvielsen af møllens vinger, påskesøndag 2012. Foto: Hans Christian Nielsen

kede mange minder op hos de, der kunne huske tilbage til dengang, da møllen var i drift, og man bar en sæk korn ind, og kom ud med en sæk mel. Dette syn skulle gerne indenfor en overskuelig fremtid ske i møllen på Fejø igen.

Kilder:

Preben A. Jensen, formand - Fejø Møllelaug Fonden Realdania

Anne Grethe Laursen, Fejø Møllelaug Folketidende, Lolland-Falster den. 10.april 2012

TADRE MØLLE

Tadre Mølle drives i dag som 1800-tals møllegårdsmuseum og naturcenter under Roskilde Museum med fokus på Elverdamsdalens spændende kulturmiljøer (masser af møllehistorie, Sjællands største kilder og herregården Aastrup i nærområdet). På møllegården kan man bl.a.

- x se udstillingen "Elverdamsdalen og møllerne" og opleve 1800-tals møllen i funktion
- x nyde lægeplantehaven og kålgården og vandre ad de smukt anlagte trampestier
- x bestille en omvisning med fortælling om dalen og demonstration af vandmøllen
- x bestille undervisning med temaer bl.a. omkring 1800-tals gården og vandenergi
- x overnatte på naturlejrpladsen (større grupper skal forudbestille)
- x forfriske sig med kaffe og kage m.m. i møllecaféen (større grupper skal forudbestille)

Åbnigstider 2012: 5. april - 9. april: Alle dage kl. 11-16 1. maj - 30. juni: Lør/søn/helligdage kl. 11-16 1. juli - 31. juli: Alle dage kl. 11-16 1. august - 31. oktober: Lørdage og søndage kl. 11-16 samt 15. - 19. oktober: Alle dage kl. 11-16

Pga. restaureringsarbejder kan der forekomme ændringer i åbningstiderne. Se venligst herom på www.roskildemuseum.dk. Her kan også læses om møllens historie, undervisningstemaer, særarrangementer, aktuelt nyt, priser, mølleforening m.m.

Tadre Møllevej 23, 4330 Hvalsø. Tlf. : 59194001 / 40356187. tadre@lejre.dk

Midtjyske møllelaug til møde i Uldum

Af Søren Hansen

Lørdag d. 14. april var Uldum Mølle i Midtjylland vært ved årets møde for midtjyske mølleejere og møllelaug. Vejret var fantastisk, selvom man godt kunne have ønsket sig lidt mere vind, så de nyrenoverede møllevinger kun dreje. Møllefolkene på Uldum Mølle gjorde dog hvad de kunne for at forsøge at få vingerne til at dreje i den svage vind, hvilket næsten lykkedes.

Der var desværre kun 5 møller udover Uldum der var repræsenteret på mødet. Det var Bjerre Mølle, Stenager Mølle, Baunhøj Mølle, Børkop Mølle og Nørholm Mølle. Herudover var Dansk Møllerforening også repræsenteret.

Formand Jens Rasmussen bød deltagerne velkommen og fortalte lidt om dagens program.

Herefter præsenterede den enkelte deltager sig og sin mølle, og fortalte om det arbejde der er i gang på den enkelte mølle, samt om de udfordringer man står over for.

Dansk Møllerforenings repræsentanter fortalte om foreningens arbejde, og de store udfordringer der er med at få økonomien til at hænge sammen. Derudover blev alle opfordret til at bruge foreningens hjemmeside, hvor man kan finde mange nyttige oplysninger, og se billeder fra mange møller fra hele landet. Herudover er der link til mølleordbog.dk, hvor man kan finde oplysninger om mølleriteknik.

Efter præsentationen var der rundvisning i Uldum Mølle, der jo er godkendt til melproduktion. 200kg korn blev hældt i kværnen, og deltagerne kunne følge møller Torben Olesens arbejde med maskineriet. Torben står til dagligt for møllens drift, og sørger for mel til alle kunderne, der består af offentlige institutioner, og private der kommer fra de meste af Jylland. Da der ikke var meget vind, var det møllens gamle Buch petroleumsmotor der trak maskineriet. Jens, Erik og Henry, hjalp Torben med at fortælle om alle

Repræsentanter fra "De Midtjyske Møllelaug" samlet foran Uldum Mølle.
Foto: Søren H. Hansen

detaljerne omkring Uldum Mølle. En masse detaljer blev drøftet, og deltagerne nød duften, lyden og vibrationerne, der bekræftede at man var i en rigtig arbejdende mølle. Efter 1½ time var de 200kg korn forvandlet til 160 kg mel, og hele holdet kunne gå til en velfortjent frokost.

Efter frokosten holdt arkæolog Allan Skov Larsen, Horsens Museum, et foredrag om udgravningerne ved Uldum Kær. Det er udgravninger der skal udstilles i lokaler på Uldum Mølle. Udstillingen var under opbygning, men man kunne allerede

se dele af den spændende udstilling.

Efter foredraget evaluerede deltagerne årets møde. Alle var enige om at mødet skulle gentages i 2013, med håb om at flere møller havde lyst til at deltage. Mødet er vigtigt - ikke mindst fordi der er en masse værdifulde erfaringer som udveksles mellem de forskellige møller. For at sikre en større deltagelse, bør mødet formentales i feb./marts nummeret af Møllen.

Næste møde blev aftalt til lørdag d. 13. april 2013. Mødet afholdes på Nørholm Mølle.

Mølleren på Uldum Mølle, i arbejde.
Foto: Søren H. Hansen

Møllepuljemøde i Hadsund den 17. april 2012

Af Susanne Jervelund

"Fremtidens virke" var på dagsordenen da Møllepuljen afholdt møde i Hadsund den 17. april 2012. Mødet blev indledt med besøg på den velrestaureerede Havnø Mølle, som et flittigt møllelaug passer og holder i funktion. Derefter gik turen videre til Hadsund, hvor Lise Andersen fortalte om arbejdet og visionen med Møllehistorisk Samling.

Efter frokost indledtes mødet med hele 17 deltagere fra bl.a. Bornholms Museum, Frilandsmuseet, Skenkelsø Museum og Odder Museum.

Hvad bør Møllepuljen arbejde med i fremtiden, var et af mødets første punkter. Lise Andersen indledte med at fortælle om sine visioner for Møllehistorisk Samling. Hun ønsker at samlingen i Hadsund skal være et nationalt videns- og formidlingscen-

ter for mølleri, som stilles til rådighed for mølleinteresserede. En nyregistrering af de danske møller er stadig aktuell. Ved nyregistreringen af møller i Nordjylland i 2007 var der 65 møller, mens der her i 2011 allerede er forsvundet to, så der kun er 63 tilbage. Herudover nævnte hun de særlige problemer, der ved vandplanernes implementering er for vandmøller.

Flere blandt mødedeltagerne supplerede med ønsket om større viden om muligheder og barrierer ved melproduktion på møller. Med Fødevarestyrelsens vejledning om lejlighedsvisse arrangementer, vil der være nye muligheder for melproduktion. I den efterfølgende erfaringsudveksling - som spontant opstod - blev der fortalt om positive erfaringer med "Gratis mel - men betal venligst for posen"

og at problemer med mus i møllerne oftest opstår kort tid efter høst.

Et andet emne, der var stor interesse for er fundraising. Selvom det "er alles kamp mod alle", som Niels Holger Larsen, fra Bornholms Museum udtalte det, så er det et væsentligt emne. Alle møller har altid udfordringer med hensyn til fundraising.

Sikkerhed på møller er også et emne, som flere mødedeltagere ønskede behandlet. Arbejdstilsynet havde været på besøg på nogle museums møller, og det havde afstedkommet visse diskussioner. Generelt ønskes ikke "skæmmende afskærmninger", men på den anden side skal det være sikkert at færdes i møllerne for både de ansatte, de frivillige og de besøgende.

Konklusionen på debatten blev at der skal arbejdes videre med nyregistrering af møllerne. Tema for Møl-

Leveringsdygtige i træ af høj kvalitet til blandt andet byggeri, møller, skibs- og bådebygning, og havnebyggeri. Opskæring af stammer i ønskede kvalitet og dimensioner, i længder op til 25,5 meter.

Vores speciale er træ og tømmer hvor der stilles specifikke krav til trækvalitet og besavning, f.eks. svært tømmer i specielle dimensioner.

Savværket har mere en 75 års erfaring og vi kan også tilbyde os som sparringspartner til såvel rådgivere, projekterende og udførende og er til rådighed med tekniske informationer og vejledning.

Foto: Baunehøj Mølle i Grenaa.

Følgende til møllen er leveret af Hans Larsens Savværk & Trælast: Egetræs tagspån, møllevinger i lærk samt lærke stolper til rundgang og de bærende konstruktioner.

Hans Larsens Savværk & Trælast A/S Grundlagt 1931

Lillevang 3, 3650 Ølstykke

Tlf. 47 17 83 03 • Fax 47 17 64 24

E-mail: post@savvaerket.dk • www.savvaerket.dk

lepuljens efterårsmøde bliver sikkerhed i møllerne og der forberedes en temadag om fundraising.

Under punktet "Bordet rundt" blev der blandt andet berettet om

- Tadre Mølle, hvor Søren Moses fortæller om det store restaureringsarbejde som skal sikre vandløbssiden af møllebygningen. Frivillige er ved at restaurere stuehuset, hvor der foreløbigt er lagt over 1200 arbejdstimer. Roskilde Museum er optimistiske og håber på at der nu kan skaffes midler til sikring af bagsluse, vandhjul og mølledam.

- På Skenkelsø Mølle fortæller Rolf Sørensen at der nu er kommet ny krøjesvans på møllen. Der er 12 "mølledage" i løbet af året. Desuden deltager Skenkelsø Mølle i "Golden Days" – med fokus på 50-erne som afvikles 14 dage i september.

- Fra Godthåb Hammerværk kunne der berettes om store diskussioner med Ålborg Kommune angående ophævelse af spærring i vandløbet

Rammerne om det første møllepuljemøde i 2012. Nordjyllands Historiske Museum i Hadsund.

Foto: Susanne Jervelund

ved værket. Hammerværket ønsker at udvide ved at overtage Østre Smedie, som ønskes brugt til særlige aktiviteter for yngre gæster.

- Odder Museum er fusioneret med

Moesgaard Museum og ønsker at lægge større vægt på formidling af vandmøllen. På denne mølle blev der produceret produktet "Stærkodder", som er poleret byg, som er valset på

Sdr. Broby Vandmølle er til salg

Bygningerne samt mølleri er fredet.

Ejendommen indeholder 5 lejligheder

1 stk ca 128 m²

1 stk ca 117 m²

1 stk ca 98 m²

2 stk a ca 75

ca 20 m² fællesrum

Carport og redekabsrum

Velfungerende mølleri med to kværne.

Have med frugttræer og återrasse

Til ejendommen hører ca 2 tdl. med græs og eng ved ålbø.

Prisforlangende 4.800.000,00 kr

(årlig lejeindtægt 305.000,00 kr)

Lejligheden (den gamle møllerbolig) 128 m² er ledig for køber.

Kontaktperson: Tømrer Torben Nielsen

62 63 20 64 eller 21 42 20 64

k.t@os.dk

Adresse: Sdr. Broby Vandmølle, Marsk Billesvej 2, 5472 Broby.

Kelddal Mølle i Vesthimmerland til salg

Kelddal Mølle er gennemgribende renoveret gennem de sidste 18 år. og fremstår i dag med gangbar stenkværn fra 1892.

Vi har en dejlig mølledam, hvor vandet kommer fra sideslugte til Halkær å, og der er altid vand nok.

En dejlig beboelse med gode lyse rum - en skøn skovhave og udsyn til Halkær å.

Der hører 21 ha. jord (Natura 2000) med til møllen.

En kulturhistorisk perle - med masser af muligheder.

Hvem kan tænke sig at tage over?

Henv.: til ejeren: Helge Tejlmand - tlf. 98966 6109 eller mail.: ka.tejl@mail.dk

Se omtale i: Dansk møllearkiv

en særlig porcelænsvalse. Denne produktion ønskes genoptaget.

- På Havnø Mølle lægges penge til side til nye vinger. I efteråret 2011 blev den 16 år gamle svans udskiftet.

- Frilandsmuseets Møllelaug har 30 aktive medlemmer, som gennem året forsøger at holde gang i så mange af de 8 møller som muligt. Der er ca. 45 åbningsdage og der kræves 8 aktive på museet, for at det kan lade sig gøre. Der var 8.000 besøgende på Karlstrup Stubmølle, 13.300 på Ellested Vandmølle i 2011. Der arbejdes på at restaurere Fuglevad Vindmølle, bl. a. er der opsat ny omgang.

- På Bagenbjerg Mølle arbejdes der på nye gulve. Desuden er der et større projekt med nye spåner undervejs. Oprindeligt var møllen stråetækt, dernæst var det tynde spåner, dernæst kom der det nuværende tagpap på. Men nu arbejdes der altså på nye tykke og mere holdbare spåner.

- Lise Andersen berettede om Ulsted Mølle ønskes istandsat med den ene fungerende kværn til undervisningsformål. Brunby Mølle på Samsø anses for den ældste bevarede stubmølle. Stubben er blevet fornyet i 1686, så på det tidspunkt var det allerede en gammel mølle. Der fjernes spærringer i stor stil i Nordjylland. Det sker lige nu ved Vrå Mølle. Møllen ved Villestrup udgør et særligt problem, idet mølledammen er i voldgrave. Vandstanden omkring slottet må ikke ændres.

- På Bornholm går det godt og Egeby Stubmølle er igen køreklar med nye vinger. Der males mel på stubmøllen ved Melstedgaard. Sax-

Deltagerne samlet i "Møllehistorisk Samling" under mødet.

Foto: Susanne Jervelund

Møllesten og forskellige bildehammere, som kan ses i samlingen.

Foto: Susanne Jervelund

bro Mølleri har et unikt bageri. Der er plan om at bygge ny bygning og at få møllen i gang igen. Niels Holger Larsen arbejder på en ny mølleguide for Bornholm.

TIMS

Det var en stor succes da TIMS besøgte Danmark i 2011. Da mødet blev holdt i 1969 var der 20 deltagere, i 2011 var der 103. Temaet var

restaurering af møller. Der er meget stor forskel mellem de enkelte landes syn på hvordan møller restaureres og bevares. Det vil der kunne læses mere om i symposiummaterialet. Det særlige ved danske møller, set fra et udenlandsk synspunkt, er, at det er alsidige møller, der rummer f. eks. både maleværk og grynværk.

Vind- og vandmølle

åben for besøgende fra 1. juni til 31. august alle dage, undtagen mandage. Entré: Voksne 50,- børn gratis.

- Rundvisning kl. 11.
- Besøg på andre tidspunkter kan aftales på telefon 62 61 91 08.
- Bed & Breakfast åben hele året.

GRUBBE MØLLE

Grubbemøllegården 2 · 5600 Faaborg · Tlf: 62 61 91 08

www.grubbemølle.dk

Dansk Mølledag 2012

Af Susanne Jervelund

Søndag den 17. juni 2012 byder over 100 danske vind- og vandmøller velkommen med åben hus og mange forskellige aktiviteter. Det er den dag, hvor der skabes særlig opmærksomhed omkring de historiske møller og betydningen af at bevare dem for kommende generationer.

Vi byder velkommen til nye deltagere ved Dansk Mølledag:

Odder Vand- og Dampmølle

Odder Vand- og Dampmøllen står i al sin mekaniske herlighed, som da hjulene i møllen standsede i 1955. Man kan se al maskineriet til rense- og maleprocesserne og få en forklaring på deres funktion. Er man let til bens, kan man som et orienteringsløb følge byggens vej, fra den blev hejst op på loftet, kom fra silo til renser og skalkværn, gennem sold og blæser til de store porcelænsvalser, hvor møllens mærkevarer, ”Stærkoddergryn”, blev valset. Atmosfæren i møllen er betagende og meget autentisk, og for den teknikinteresserede er der meget at se på.

Nørholm Vandmølle

Vandmøllen blev genindviet i 2011 efter en omfattende restaurering af både bygning og mølleri. Nu kan vandmøllen ses med de to nye underfaldshjul som er over 4 meter i diameter. I møllen er meget inventar bevaret, såsom skråkværn og grubbeværk. Vandmøllen ligger i et naturskønt område tæt ved Nørholm Gods.

Egeby Stubmølle

Blandt de tre bevarede stubmøller på Bornholm er Egeby den mest karakteristiske repræsentant for de bornholmske stubmøller. I møllen var under kværnen bevaret dele af en gammel stenbjælke, som angiveligt må være den oprindelige stenbjælke fra 1787. De viste, at møllen fra starten har været smallere, hvilket

Odder Vand- og Dampmølle, deltager i mølledagen - 2012.

Foto: Per Gliese

stemmer overens med, at tømmeret i vind- og læside er genbrugstømmer og uden tvivl indsat i 1794. På Dansk Mølledag 2010 knækkede en af vinger af, som følge af råd i ”kollerne”. Heldigvis kom ingen til skade. Vingerne er nu repareret og møllen kører igen. For øvrigt blev vingerne præsenteret den 1. september 2011 under TIMS’2011 besøg på Bornholm.

Vennebjerg Mølle

Denne mølle har også fået nye vinger og deltager efter en pause igen i Dansk Mølledag. I 2007 skete der en del skade på vingerne, som havarerede helt i 2010. Heldigvis er det lykkedes at få nye vinger, bl.a. takket være LAG- midler.

Der er mange forskellige aktiviteter at deltage i på Dansk Mølledag. Mange møller vises i funktion og der er guidede rundvisninger. Herudover er der demonstration af gammelt husflid og håndværk, hestevognskørsel og folkedansere, jagthunddressur og hobbyfolk, kunstnere arbejder og udstiller, der holdes loppemarked, etc. På Maribo Frilandsmuseum holdes Moder Jord Fødevarerfestival, hvor årets tema er brød gennem historien. Her sættes fokus på brødetts historie, og hvordan korn gennem mange tusinde år er blevet forvandlet til mel.

På Gammelby Mølle findes en me-

get fornem ”stadsstue”, som sammen med hele stuehuset indvies og fremvises ved Dansk Mølledag.

Dansk Møllerforening udsender en pressemeddelelse forud for Dansk Mølledag, som udsendes til mange landsdækkende medier, som en række mere lokale ”tidender”. Men vi vil gerne opfordre de enkelte møllelaug til også at kontakte lokale medier for særlig lokal omtale forud for dagen. En anden mulighed er også de mange webbaserede kulturkalendere, for eksempel www.kultunaut.dk. Men også kontakt til lokale turistbureauer er relevant.

Vi har oprettet en side for Dansk Mølledag på www.facebook.com – alle er velkomne til at skrive om egne arrangementer eller andet ... siden er åben.

På Dansk Møllerforenings webside www.danskmøllerforening.dk er informationer om Dansk Mølledag 2012 også lagt ud, både med oplysninger og billeder fra de enkelte møller. Se også oplysninger på www.moelle-forum.dk fra Møllepuljen.

Tak for alle de gode arrangementer, der sættes i gang for at sætte fokus på vores møller. Alle ønskes en god mølledag.

Dansk Mølledag 2012 takker for bidrag fra Augustinusfonden, Oticon Fonden, Mads Clausens Fond/Danfoss samt Møllerens Fond og Phønix Paint.

Henvendelse med adresseændringer, m.v. angående Dansk Mølledag venligst til Bente Christoffersen, tlf: 5932 1644 – mail: lumbaas@telia-mail.dk. Yderligere oplysninger om Dansk Mølledag hos Per Gliese, tlf: 5761 8722 – mail: gliese@c.dk

Mølledag i andre lande

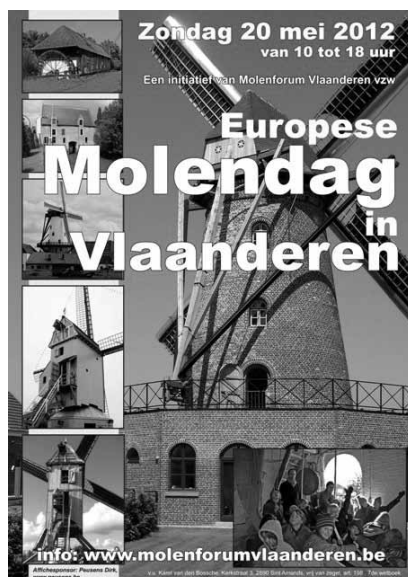
Der holdes mølledag i mange lande. Her er lidt om arrangementet i vore nærmeste nabolande:

Sverige / Skåne holder "Möllornas Dag"

Föreningen Skånska Möllor blev grundlagt i Lund i 1956. Foreningens mål er at arbejde for, at så mange vindmøller som muligt vil blive bevaret for eftertiden. En anden vigtig funktion er at bevare møllerfaget og møllebyggerhåndværket. Foreningen arrangerer hvert år den første søndag i juli, "Mølle Dag" med ca. 50 åbne møller i det sydlige Sverige, cirka 20 af disse maler mel på den gammeldags måde. I år holdes Möllornas Dag søndag den 1. juli. Læs mere på <http://biphome.spray.se/mollan/skanska.html>

Tyskland holder "Deutschen Mühlentag"

Ved Deutschen Mühlentag den 28. maj 2012 er mere end 1.000 vind- og vandmøller i hele landet åbne for besøg. Der arrangeres guidede rundvisninger og udveksles erfaringer om møllerne og arbejdet med bevaring af møllen som "teknisk monument". Formålet med den tyske mølledag er at skabe offentlig opmærksomhed om møllernes betydning for den tekniske udvikling og værdien af at bevare dem for eftertiden. Dagen indeholder et farverigt program, som støtter disse aktiviteter. Den tyske mølledag åbnes officielt på en udvalgt mølle, hvor en repræsentant for den aktuelle delstatsregering holder en formel tale.

Mølledags plakat - Belgien

Den første tyske mølledag blev holdt på vindmøllen Lechtingen i 1987. Derefter bredte ideen sig til det øvrige Tyskland, og den første nationale mølledag blev holdt i 1994. Læs mere på www.muehlen-dgm-ev.de

Holland holder "Molendag"

Den første hollandske mølledag blev holdt den 6. oktober 1973. Siden 1974, er begivenheden blevet afholdt hvert år den anden lørdag i maj. I år er det den 12. og 13. maj. Den hollandske mølledag er blevet den årlige mølle begivenhed. Udover at vise møllerne i funktion, er der på en lang række møller alle former for aktiviteter. Alt lige fra pandekagebagning til musikfestivaler. Over 700 møller deltager nu i mølledagen og der er i gennemsnit mere end 50.000 besøgende. Den hollandske mølleforening har et mål om at nå mindst 800 deltagende møller og 100.000 besøgende i 2014. Læs mere på www.nationalemolendag.nl

Belgien holder "Europese Molendag"

Maj måned er udpeget som Europæisk Møllemand og derfor holder man i Belgien en fælles Europæisk Mølledag den 20. maj 2012. På mølledagen vil møllerne være åbne for offentligheden fra kl. 10 til 18.

Det er hensigten at man hvert år i

Mølledags plakat- Holland

denne måned i forskellige europæiske lande skal tage initiativer til at bringe de gamle historiske vindmøller og vandmøller i søgelyset.

I Belgien holdes der udover den fælles mølledag i maj, andre mølledag i de enkelte delområder.

Læs mere på

www.molenforumvlaanderen.be

Frankrig holder "Les Journées nationales des Moulins"

Under temaet "Mad, jord og viden" holdes den traditionelle franske mølledag 16. og 17. juni 2012. Der vil være rundvisninger på arbejdende møller, med fokus på bygningsarven: møller, gårde, markeder, bageovne, kældre, m.v. Men også fremstilling af fødevarer, herunder køkkenhaver, frugtplantager, vinmarker og plantager vil være omfattet. I Frankrig er der opmærksomhed på fødevarer og madlavning. Få steder i verden er der samme passion for madlavning. Det være sig fra de rigelige friske råvarer i de rigeste regioner såsom Normandiet til de mest kreative i de fattigste regioner såsom Dombes. Alle steder er man fælles om at opnå glæden ved at sidde ned ved bordet med familie og venner.

I 2011 deltog mere end 150.000 i de mange arrangementer rundt om i landet.

Læs mere på www.moulinsdefrance.org

Deltagende møller ved Dansk Mølledag 2012 Sjælland:

Agersø Mølle - Åben: 12.00-16.00

Agersø Møllevej 14, Agersø, 4230 Skælskør

Kontakt: telefon: 58 19 81 07 / 41 56 42 07; E-mail: mm@carlsen.mail.dk

Hjemmeside: www.agersoe-moelle.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Guider på møllen - vingerne kører - mal selv mel på håndkværn - auktion og kaffesalg.

Brøndbyvester Mølle - Åben: 12.00 – 14.00

Brøndby Mølle Vej, 2605 Brøndbyvester

Kontakt: telefon: 43 63 22 02; E-mail: blh@brondby.dk

Hjemmeside: www.hjemmeside.dk/brondbymoelle

Entre: Gratis

Aktiviteter: Under planlægning

Ellested Vandmølle, Karlstrup Stubmølle Læsø Stubmølle & Fuglevad Vindmølle/Frilandsmuseet

Åben: 10.30-15.00

Kongevej 100, 2800 Lyngby

Kontakt: telefon: 23 45 25 31; E-mail: hpp@hpp.dk

Hjemmeside: www.moellerlaug.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Der males mel i Ellested Vandmølle

Hammermøllen - Åben: 11.00-16.00

Bøssemagergade 21, 3150 Hellebæk

Kontakt: telefon: 49 70 95 04; E-mail: gerda.broegger@stofanet.dk

Hjemmeside: www.hammermollen.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Vi forsøger at smede i smedien

Herlufille Mølle - Åben: 10.00-16.00

Suså Landevej 68, 4160 Herlufmagle

Kontakt: telefon: 35 14 54 67 / 30 95 10 40; E-mail: esther.helge@larsen.dk

Hjemmeside: www.herlufillemolle.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Vi forventer, at kunne male korn til grutting.

Højsager Vindmølle / Fredensborg Møllelaug - Åben: 14.00 – 18.00

Højsagervej 8, 3480 Fredensborg

Kontakt: telefon: 60 68 27 82; E-mail: kontakt@fredensborg-mollelaug.dk

Hjemmeside: www.fredensborg-mollelaug.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Der er omvisning og fortælling om møllens tilstand og fremtid. Desuden vil der være demonstration af gammelt husflid og håndværk.

Hørsholm Mølle/ Håndværktøjsmuseum - Åben: 10.00-16.00

Ved Møllen 8, 2970 Hørsholm

Kontakt: telefon: 45 76 55 08; E-mail: asgerjuul@youmail.dk

Hjemmeside: www.hoersholm-moelle.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Underholdning – musik – folkedansere – jagthundredressur – hobyfolk – arbejdende værksteder – fokus på Hørsholms historie – model af Hirschholm Slot 1:50 – underholdning for børn m.v.

Jægerspris Mølle - Åben: 13.00-16.00

Møllevej 50, 3630 Jægerspris

Kontakt: telefon: 47 53 16 64 / 29 43 44 66; E-mail:

Hjemmeside:

Entre: Gratis

Kanehøj Mølle - Åben: 10.00-16.00

Kanehøj Møllevej 53, 4230 Skælskør

Kontakt: telefon: 23 39 72 51; E-mail: lindevej3@tiscali.dk

Hjemmeside:

Entre: Gratis

Aktiviteter: Der vil være arbejdende værksteder – salg af planter samt andre boder i forbindelse med dagen. Hvis vejret tillader det, kører møllen også, hvor vi maler korn.

Karlebo Mølle/ Fredensborg Møllelaug - Åben: 10.00-14.00

Kirkeltevej 161 C, Karlebo, 2980 Kokkedal

Hjemmeside: www.fredensborg-mollelaug.dk

Kontakt: telefon: 49 14 03 97 E-mail: kontakt@fredensborg-mollelaug.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: I samarbejde med Karlebo Lokalhistoriske Forening er der omvisning om møllens tilstand og fremtid.

Ladby Overdrevs Andelsmølle - Åben: 12.00-16.00

Trollebjergervej, Ladby, 4700 Næstved

Kontakt: telefon: 20 99 52 03; E-mail: k-kronborg@hotmail.com

Hjemmeside:

Entre: Gratis

Lumsås Mølle - Åben: 10.00-16.00

Lumsås Møllevej 6, Lumsås, 4500 Nykøbing Sj.

Kontakt: telefon: 28 24 28 06; E-mail: lumsaas@teliamail.dk

Hjemmeside: www.lumsaasmoele.dk

Entre: kr. 20.00 for voksne – børn gratis ifølge med voksne.

Løve Mølle - Åben: 10.00-16.00

Knudstrupvej 6 A, Løve, 4270 Høng

Kontakt: telefon: 20 31 93 20 / 58 86 93 20; E-mail: olehedelund@mail.dk

Hjemmeside: www.loevemoelle.dk

Entre: Gratis

Melby Mølle - Åben: 13.00 – 17.00

Møllebakken, 3370 Melby

Kontakt: telefon: 22 47 65 65; E-mail: tfta@live.dk

Hjemmeside:

Entre: Gratis

Nr. Jernløse Mølle - Åben: 10.00-16.00

Møllebakken 2, 4420 Regstrup

Kontakt: telefon: 59 47 17 82; E-mail: aagaarden@tdcadsl.dk

Hjemmeside: www.nrjernlosemolle.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Udstilling af landbrugsredskaber - linedans - musik – der sælges øl, vand, kaffe og kage og der er pølsevogn.

Pibe Stubmølle - Åben 10.00 – 16.00

Højbjergvej 32, Højbjerg, 3200 Helsingør

Kontakt: telefon: 20 49 08 75 / 48 79 54 80; E-mail: askevej@email.dk

Hjemmeside: www.holbo.dk

Entre: Gratis

Ramløse Mølle - Åben: 10.00-16.00

Møllelodden 4, Ramløse, 3200 Helsingør

Kontakt: telefon: 44 97 72 28 / 51 33 01 13; E-mail: pjplant@mail.dk

Hjemmeside:

Entre: Gratis

Ringsted Vindmølle - Åben: 11.00-16.00

Køgevej 41, 4100 Ringsted

Kontakt: telefon: 57 62 69 00; E-mail: ringstedmuseum@ringsted.dk

Hjemmeside: http://historienshus.ringsted.dk/

Entre: Gratis

Aktiviteter: "Morten Møller" viser rundt i møllen.

Skamstrup Mølle - Åben: 11.00-16.00

Skamstrupvej 29 B, 4440 Mørkøv

Kontakt: telefon: 59 27 53 91; E-mail: gitte@skamstrupmolle.dk

Hjemmeside: www.skamstrupmolle.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Møllen har 140 års fødselsdag på møllebakken i Skamstrup. Det fejrer vi med fødselsdagssang og lagkage kl. 14.00.

Kl. 12.00 er der guidet rundvisning som afsluttes med en tur i byens gamle skolestue, som bl.a. indeholder forskellige historiske oplysninger og ting fra Skamstrup og omegn. Der vil også være et par aktiviteter for børn. Mølleriet kører (om vinden vil).

Der er salg af frokost i caféen fra 11-14. Derefter kaffe.

Skenkelso Mølle - Åben: 10.00-17.00

Maglehøjvej 42, 3650 Ølstykke

Kontakt: telefon: 47 17 80 89/ 47 17 80 89; E-mail:

Hjemmeside:

Entre: Gratis

Aktiviteter: Håndværkere

Skovsgaard Bagerimuseum - Sydvestsjællands Museum - Åben: 10.00 – 16.00

Fladholtevej 6, Esholte, 4200 Slagelse

Kontakt: telefon 57 84 93 83; E-mail: bageri.museum@mail.tele.dk

Hjemmeside: www.vestmuseum.dk

Entre: Gratis
Aktiviteter: Der bages hele dagen.

Tadre Vandmølle - Åben: 11.00-16.00
Tadre Møllevej 23, 4330 Hvalsø
Kontakt: telefon: 51 44 49 24; E-mail: somo@lejre.dk
Hjemmeside: www.roskildemuseum.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Vandmøllen er under restaurering og måske ikke køreklar på dagen.
Hvis møllen ikke er klar, køres der på dagen med det nye vandkraftanlæg

Ulstrup Mølle - Åben: 10.00-16.00
Røsnæsvej 365, Ulstrup, 4400 Kalundborg
Kontakt: telefon: 51 72 88 10; E-mail: kringkarsten@gmail.com
Hjemmeside:
Entre: Gratis
Aktiviteter: Udstilling i samarbejde med Røsnæs Lokalhistoriske Arkiv. Møllen vil køre, hvis vinden er med os!

Ølsemagle Mølle - Åben: 14.00-17.00
Ølsemaglevej 90, Ll. Skensved, 4600 Køge
Kontakt: telefon: 56 16 91 53 E-mail: aok@mail.dk
Hjemmeside:
Entre: Voksne kr. 10.00

Lolland og Falster:

Ejegod Mølle - Åben: 12.00-16.00
Ejegodvej 4, 4800 Nykøbing F
Kontakt: telefon: 54 85 77 41; E-mail: bondepreben@gmail.com
Hjemmeside: www.ejegodmoelle.dk
Aktiviteter: kl. 13.00 Gudstjeneste; kl. 14.00 Folkedans ved Toreby Folkedansforening; der serveres gratis kaffe med kage.
Der tages IKKE entré for ovennævnte, men derudover kan Legetøjsmuseet i stuehuset besøges med den flotte samling af gammelt legetøj.

Eskilstrup Mølle - Åben: 10.00-15.00
Eskilstrup Vestergade 11, 4863 Eskilstrup
Kontakt: telefon: 27 62 70 29; E-mail: carstenastrup@hotmail.com
Hjemmeside:
Entre: Gratis
Aktiviteter: Loppemarked

Fejø Stubmølle - Åben: 10.00-16.00
Frilandsmuseet, Meinckesvej, 4930 Maribo
Kontakt: telefon: 25 59 34 56; E-mail: asm@museumlollandfalster.dk
Hjemmeside: <http://www.aabne-samlinger.dk/lollandfalster/frilandsmuseet/samling/bygninger/stubmoellen.asp>
Entre: Kr. 30.00
Aktiviteter: Det er denne dag Moder Jord Fødevarerfestival på Frilandsmuseet, hvor årets tema er brød gennem historien. Her sættes fokus på brødet historie, og hvordan korn gennem mange tusinde år er blevet forvandlet til mel. Her vil være forskellige aktiviteter med korn, mel og brød som tema. Møllen inddrages i det omfang vi kan, men er selvfølgelig en vigtig del i historien om brødet.

Gedesby Mølle - Åben: 10.00-16.00
Kobbelsøvej 1, Gedesby, 4874 Gedesby
Kontakt: telefon: 20 42 59 58 E-mail: haekol@hotmail.com
Hjemmeside: www.gedesbymoelle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: linedans – god musik – mannequinopvisning fra genbrugsbutikken - snobrød – kaffe & kage – øl & vand og hvis der er vind, kører møllen

Kappel Stubmølle - Åben: 10.00-16.00
Kappelvej 6, Kappel, 4900 Nakskov
Kontakt: telefon: 54 70 54 08; E-mail: post@kappelstubml.dk
Hjemmeside: www.kappelstubml.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Friluftsgudstjeneste - kørsel med møllen og maling af mel (hvis der er vind nok) - salg af kaffe m.m. - underholdning

Kettinge Mølle - Åben: 09.00-17.00
Grønnegadevej 1B, 4892 Kettinge
Kontakt: telefon: 54 87 31 70; E-mail: ibki@dlgmail.dk
Hjemmeside: www.kettingemoelle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Der er program hele dagen

Majbølle Mølle - Åben: 10.00-16.00
Majbølle Byvej 82, Majbølle, 4862 Guldborg
Kontakt: telefon: 54 77 03 32; E-mail: boskovandersen@mail.tele.dk
Hjemmeside: www.majboellemoelle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Kræmmermarked og møllen laver en café

Stouby Stubmølle - Åben: 10.00-17.00
Stovbyvej 19, 4873 Væggerløse
Kontakt: telefon: 72 16 72 39; E-mail: jenshvolbaek@stoubymoelle.dk
Hjemmeside: www.stoubymoelle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Folkemusik og jazz

Torkilstrup Mølle - Åben: 10.00-14.00
Torkilstrupvej 10A, Nr. Alslev, 4850 Stubbekøbing
Kontakt: telefon: 54 43 30 97; E-mail: vsdata@gmail.com
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Vindeby Mølle - Åben: 10.00-16.00
Marrebæksvej 22, Vindeby, 4913 Horslunde
Kontakt: telefon: 45 87 82 54 (aften)/ 44 60 76 62 (kontortid)/ 54 93 22 06(weekend);
E-mail: webmaster@vindebymoelle.dk
Hjemmeside: <http://www.vindebymoelle.dk/>
Entre: Gratis
Aktiviteter: Udstilling af gamle traktorer og landbrugsmaskiner m.m.,

Fyn:

Dyrehave Mølle - Åben: 09.00-18.00
Dyrehavevej 84, 5800 Nyborg
Kontakt: telefon: 65 31 00 11 / 50 94 78 17; E-mail:
Hjemmeside:
Entre: Gratis
Aktiviteter: Gratis kaffe & saftvand i pakhus – indgang fra mølle

Egebjerg Mølle - Åben: 13.00-16.00
Alpevej 34, 5771 Stenstrup
Kontakt: telefon: 62 26 22 91; E-mail: post@egebjergmoelle.dk
Hjemmeside: www.egebjergmoelle.dk
Entre: Gratis

Egeskov Mølle - Åben: 13.00-16.00
Grønnebjergvej 1 A, 5772 Kværndrup
Kontakt: telefon: 62 27 14 97; E-mail: bha@post7.tele.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Bag din egen pandekage - gå en tur på stylder - få en køretur med hesten Sofus - melsalg og rundvisning

Grubbe Mølle - Åben: 11.00-17.00
Grubbemøllegården 2, 5600 Fåborg
Kontakt: telefon: 62 61 91 08 / 30 61 47 40; E-mail: grubbemoelle@gmail.com
Hjemmeside: www.grubbemoelle.dk
Entre: kr. 50,00 - børn gratis
Aktiviteter: Vi maler korn i vandmøllen og kører med vindmøllen hvis der er vind, vandretur omkring møllerne, børneloppemarked, salg af kaffe, kage, m.v.

Kaleko Vandmølle - Åben: 12.00-16.00
Prices Havevej 38, Kaleko, 5600 Fåborg
Kontakt: telefon: 63 61 20 00 / 30 61 99 25; E-mail: egr@ohavsmuseet.dk
Hjemmeside: www.ohavsmuseet.dk
Entre: Kr. 40.00 for voksne – pensionister og studerende kr. 30.00 – grupper over 6 personer kr. 30.00 pr deltager – børn under 18 år gratis

Lille Mølle - Åben: 11.00 – 17.00
Lille Mølle Vej 14, 5853 Ørbæk
Kontakt: telefon: 40 36 15 14; E-mail: sevdametin1@gmail.dk
Hjemmeside: www.lillemollen.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Kunster Kirsten Thilsing-Hansen som arbejder med glas – keramik & malerier samt keramikeren Lea Mi Engholm f. 1977 - uddannet fra Designskolen Kolding, keramisk linje i 2006 og har siden arbejdet på fællesværkstedet Viktoria i København og nu på eget værksted på Østfyn, kommer og udstiller og de vil sælge deres kunst i møllen som er nyistandsat .

Lillemøllens butik har også åben for salg af antik og gaver.

Lumby Mølle - Åben: 10.00-17.00
Slettenvej 294, 5270 Odense N
Kontakt: telefon: 30 27 58 47; E-mail: Louisevej5@mail.dk
Hjemmeside: www.lumbymolle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Spillemandstræf – husflids- og kunsthåndværkerdag - kræmmermarked

Sdr. Broby Vandmølle - Åben: hele dagen – som der i øvrigt er fra 1. maj til 1. oktober
Marsk Billesvej 2, 5472 Broby
Kontakt: telefon: 62 63 20 64/ 21 42 20 64; E-mail: k.t.@os.dk
Hjemmeside:
Entre: kr. 10.00

Ulbølle Mølle - Åben: 11.00-15.00
Fåborgvej 127 C, Ulbølle, 5762 V. Skerninge
Kontakt: telefon: 62 24 34 58 / 20 30 30 25; E-mail: paulmohr@lic-mail.dk
Hjemmeside: www.ulbollemolle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Der vil være en udstilling af 75 forskellige komsorter incl. plancher

Vejstrup Vandmølle - Åben: 10.00-16.00
Vejstrup Vandmølle 1, 5882 Vejstrup
Kontakt: telefon: 61 73 50 70; E-mail: vandmolle@jubii.dk
Hjemmeside:
Entre: Kr. 10.00 – børn gratis

Viby Mølle - Åben: 13.00-16.00
Rødsbækvej 36, Viby, 5370 Mesinge
Kontakt: telefon: 65 34 12 16; E-mail: lykkegaardviby@mail.dk
Hjemmeside:
Entre: Voksne kr. 15.00

Øxnebjerg Vindmølle - Åben: 10.00-16.00
Odensevej 119 A, Øxnebjerg, 5610 Assens
Kontakt: telefon: 64 71 44 38; E-mail: oleplum@mail.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Aarup Mølle - Åben: 10.00-16.00
Møllebakken, 5560 Aarup
Kontakt: telefon: 64 43 13 51 / 25 81 18 29; E-mail: andersen1932@live.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis
Aktiviteter: Mølleorkester - salg af kaffe m.v.

Aastrup Mølle/Stofmøllen - Åben: 10.00-17.00
Svendborgvej 303, 5600 Fåborg
Kontakt: telefon: 62 61 68 88; E-mail: jeanette_ingwersen@hotmail.com
Hjemmeside: www.stofmoellen.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Der er masser af kunsthåndværk og antikviteter - vores loppemarked er også åbent.

Langeland:

Bagenbjerg Mølle - Åben: 11.00-16.00
Løkkebyvej 3, Tullebølle, 5953 Tranekær
Kontakt: telefon: 62 50 21 31 / 40 41 41 06; E-mail: bagenbjergmolle@petersen.mail.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Lindelse Mølle – ”Phoenix Mølle” - Åben: 11.00-16.00
Møllebanken 1, Lindelse, 5900 Rudkøbing
Kontakt: telefon: 62 24 42 46; E-mail: hjarup@post.tele.dk
Hjemmeside: www.lindelse-molle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Rundvisning og kaffe

Rudkøbing Bymølle - Åben: 11.00-16.00
Rue 1, 5900 Rudkøbing
Kontakt: telefon: 50 98 13 06; E-mail: flemming@walsted.dk

Hjemmeside:
Entre: Gratis

Skovsgaard Mølle - Åben: 11.00-17.00
Påøvej 1, Hennemmed, 5900 Rudkøbing
Kontakt: telefon: 62 57 26 66 / 26 18 55 26; E-mail: mmp@dn.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Aktiviteter: Dansk Mølledag og Vilde Blomsters Dag – – sødet med honning!
Bjerne summer over blomsterengen ved Skovsgaards gamle voldsted – Vi ser nærmere på blomsterfloret med særlig fokus på biernes ”livretter”. På banken bag voldstedet troner Skovsgaard Mølle, hvor møllelavet i dagens anledning har slået dørene op for gæster. Ved Skovsgaard Naturformidling byder Danmarks Naturfredningsforening og Langelands Biavlforening på slyngning af årets første honning fra Skovsgaards skolebigård

Tranekær Slotsmølle - Åben: 11.00 – 16.00
Lejbøllevvej 3, 5953 Tranekær
Kontakt: telefon: 22 40 59 23; E-mail: jens-ole.hansen@live.dk
Hjemmeside: www.tranekaerslotsmolle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Rundvisning i møllen – kaffe med kage

Jylland og Samsø:

Aurion Mølle - Åben: 10.00-15.00
Guldagervej 525, Guldager, 9800 Hjørring
Kontakt: telefon: 98 96 34 44; E-mail: bente@aurion.dk
Hjemmeside: www.aurion.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Foredrag - smagsprøver m.m.

Baunhøj Mølle - Åben: 10.00-16.00
Bavnehøjvej 31, 8500 Grenå
Kontakt: telefon: 86 33 14 71 / 24 46 40 66; E-mail: birgit-skov-jensen@refugiet.dk
Hjemmeside: www.baunhoej-moelle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Møllersvendene sørger for, at møllen kværner mel og viser rundt i mølleriet. Der vises forskelligt gammelt håndværk og vi får besøg af en pilefletter - en biavler - et harmonikaorkester og som afslutning på dagen opvisning af folkedansere. Der kan købes frokost tilberedt på grill samt kaffe og mølleflutes

Bjerre Mølle - Åben: hele dagen / møllen er åben alle dage i sommerhalvåret
Stenderupvej 15, 8781 Stenderup
Kontakt: telefon: 75 68 15 87 / 20 22 03 76; E-mail: kridtbjerg@gmail.com
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Borbjerg Vandmølle - Åben: 8.00-23.00
Borbjerg Mølle Vej 3, Borbjerg, 7500 Holstebro
Kontakt: telefon: 97 46 10 10; E-mail: info@borbjergmill.dk
Hjemmeside: www.borbjergmill.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Restauranten er åben

Bundsæk Mølle - Åben: 11.00-17.00
Bundsækvej 27, Dejbjerg, 6900 Skjern
Kontakt: telefon: 97 36 23 43 / 60 86 40 47 E-mail: pll@levendehistorie.dk
Hjemmeside: www.levendehistorie.dk
Entre: voksne kr. 35.00
Aktiviteter: Møllelauget maler mel med møllen

Bælum Vindmølle - Åben: 12.00-17.00
Skolevej 7, 9574 Bælum
Kontakt: telefon: 26 12 07 22 / 98 33 74 76 ; E-mail: kvc.news@gmail.com / kvc@bane.dk
Hjemmeside: http://www.baelum.dk/lokalt/historie/moellen
Entre: kr. 10.00 for en rundvisning
Aktiviteter: Møllen kører, hvis det blæser, men Deutz motoren er startssikker, så den kører – kl. 13.00 Bælum sangkor – kl. 14.00 falconer Frank Skaarup Hansen viser falckenes kunst.

Børkop Vandmølle - Åben: 10.00-17.00
Vandmøllevej 4, 7080 Børkop
Kontakt: telefon: 26 90 20 76 E-mail: kurtehansen@privat.dk
Hjemmeside: www.mollen.borkopmolle.dk

Entre: Gratis

Damgaard Mølle - Åben: 11.00-17.00

Foldingbrovej 6, 6230 Rødekro
Kontakt: telefon: 23 39 62 23
Hjemmeside: www.visitaabenraa.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: traktorsamling – 30 veterantraktorer fremvises

Dorf Vind- & Vandmølle - Åben: 13.00-17.00

Storskovvej 39, Dorf, 9330 Dronninglund
Kontakt: telefon: 98 84 31 05; E-mail: trymuseum@mail.dk
Hjemmeside: www.trymuseum.dk

Entre: Kr. 35.00

Dybbøl Mølle - Åben: 11.00 – 16.00

Dybbøl Banke 7, 6400 Sønderborg
Kontakt: telefon: 74 48 90 00/ 51 60 08 64; E-mail: Historiecenter@museum-sonderjylland.dk
Hjemmeside: www.museum-sonderjylland.dk/dybboel-molle.html

Entre: Voksne kr. 25.00 - børn kr. 12.00

Energimuseet/ Riisagermøller - Åben: 10.00-17.00

Bjerringbrovej 44, 8850 Bjerringbro
Kontakt: telefon: 86 68 42 11; E-mail: jt@energimuseet.dk
Hjemmeside: www.energimuseet.dk

Entre: Voksne kr. 80.00 - seniorer kr. 60.00 –
under 18 år gratis.

Aktiviteter: Kl. 14.00: Børn og forældre bygger vindmøller og tester dem i museets vindtunnel.

Elstrup Mølle - Åben: 09.00-19.00

Fynshavvej 12, 6430 Nordborg
Kontakt: telefon: 74 45 89 89; E-mail: linow@mail.dk
Hjemmeside: www.elstrupmolle.dk

Entre: Voksne kr. 10.00

Gammelby Mølle - Åben: 11.00-17.00

Gammelby Møllevej 62, 7000 Fredericia
Kontakt: telefon: 75 56 00 01/ 23 23 56 89; E-mail: mail@gammelby-moelle.dk
Hjemmeside: www.gammelby-moelle.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Der køres med mølleriet – stadsstuen vises frem og historien om møllen fortælles – derudover indvies stuehuset, som er restaureret over de sidste par år – se mere på hjemmesiden.

Gl. Rye Mølle, Museet på - Åben: 10.00-16.00

Møllestien 5, Gl. Ry, 8680 Ry
Kontakt: telefon: 61 78 82 90; E-mail: hbs@skanderborgmuseum.dk
Hjemmeside: www.skanderborgmuseum.dk

Entre: Voksne kr. 30.00 - børn gratis

Aktiviteter: Besøg det traditionelle Møllemarked på Gl. Rye Mølle. Se mølevingerne dreje rundt, og oplev de mange aktiviteter i og omkring møllen: Hestevognskørsel, ”levende museum” med savværk og motorer, arbejdende værksteder med håndværk og husflid, snobrød for børn m.m. Salg af nybagt brød fra den udendørs ovn, kaffe og mad fra grillen, spillemandsmusik m.m. Arrangør: Gl. Rye Møllelaug & Museumsforening og Museet på Gl. Rye Mølle.

Godthaab Hammerværk - Åben: 11.00-16.00

Zincksvej 2 B, Godthaab, 9230 Svenstrup J
Kontakt: telefon: 98 38 14 09; E-mail: pjort@privat.dk
Hjemmeside: www.godthaab-hammerværk.dk

Entre: Kr. 40,00

Aktiviteter: Rundvisning - kørsel med værket

Gylling Mølle - Åben: 10.00-16.00

Gylling Østergade 4 H, Gylling, 8300 Odder
Kontakt: telefon: 86 54 55 44; E-mail: lars.mails@gmail.com
Hjemmeside: www.gyllingmoelle.com

Entre: Gratis

Aktiviteter: Vi er en del af Gylling Byfest, som starter 13. juni 2012 og slutter med mølledagen den 17. juni 2012. Der vil den 16. juni 2012 være kunst og forskellige aktiviteter i forbindelse med byfesten. Søndag afsluttes byfesten under titlen ”tømmermænd i møllen”. Der serveres gratis chips og popcorn, samt mulighed for at købe sodavand, fadøl og store kræmperpølser. Der er selvfølgelig også kunst i møllen om søndagen.

Havnbjerg Mølle - Åben: 09.00-15.00

Tingstedvej 8, Havnbjerg, 6430 Nordborg
Kontakt: telefon: 74 88 35 94; E-mail: mc.fond@danfoss.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Havnø Mølle - Åben: 10.00-16.00

Havnøvej 40, Visborg ved 9560 Hadsund
Kontakt: telefon: 99 31 74 63 / 23 88 88 54; E-mail: ila-kultur@aalborg.dk
Hjemmeside: Møllelauget: <http://havnoe.moelle-forum.dk/>
Museet: www.nordmus.dk

Entre: Gratis

Aktiviteter: Møllelauget arbejder, som vinden blæser – møllens 170-års fødselsdag fejres.

Hjerl Hedes Frilandsmuseum - Åben: 10.00-17.00

Hjerl Hedevej 14, Vinderup, 7830 Vinderup
Kontakt: telefon: 96 10 69 24; E-mail: km@hjerlhede.dk
Hjemmeside: www.hjerlhede.dk
Entre: Kr. 70.00 - børn gratis – grupper over 20 personer kr. 55,00

Huul Mølle - Åben: 13.00 – 16.00

Huulmøllevej 12, Vokslev, 9240 Nibe
Kontakt: telefon 98 35 17 16; E-mail: huulmolle@tdcadsl.dk
Hjemmeside: www.huulmolle.vokslevnet.dk
Entre: Gratis

Højer Mølle - Åben: 10.00-16.00

Møllegade 13, 6280 Højer
Kontakt: telefon: 29 29 38 43; E-mail: over@museum-sonderjylland.dk
Hjemmeside: www.museum-sonderjylland.dk
Entre: Gratis

Aktiviteter: Der males mel, hvis der er vind – folkedans – hestevognskørsel – bagning af pandekager over bål – salg af grillpølser – kaffe & kage – ny udstilling om brød og bagning.

Jels Vindmølle - Åben: 13.00-16.00

Møllegade 5, Jels, 6630 Rødding
Kontakt: telefon: 74 55 26 34; E-mail: ole.ravn@dadlnet.dk
Hjemmeside: www.jelsmolle.dk
Entre: Gratis

Kelddal Mølle - Åben: 14.00-17.00

Keldalvej 15, 9240 Nibe
Kontakt: telefon: 98 66 61 09; E-mail: ka.tejl@mail.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Aktiviteter: Vi fejre 500 års jubilæum (Kelddal Mølle er nævnt i Trap Danmark i 1512)

Kolby Mølle - Åben: 14.00-16.00

Kåsenvejen , 8305 Samsø
Kontakt: telefon: 86 59 18 75 E-mail: john@lokalrevisor.dk
Hjemmeside: kan ses på www.ecomuseum-samsø.dk
Entre: Gratis

Mandø Mølle - Åben: 10.00-14.00

Mandø Byvej, Mandø, 6760 Ribe
Kontakt: telefon: 40 13 80 25; E-mail: jebi@jebi.dk
Hjemmeside: www.mandoemoelle.dk
Entre: Gratis

Aktiviteter: Der vil være musik – butik ”Krøjeværket” vil have åbent.

OBS! : Mandø Mølle holder åbent fra kl. 10.00 – 14.00 , og på dette tidspunkt skulle der normalt være fine muligheder for kørsel i egen bil. Mandøbussen kører fra fastlandet kl. 11.00 og retur fra Mandø kl. 14.00. Mandø traktorbus kører fra fastlandet kl. 10.00 og kl. 12.00 retur fra Mandø kl. 13.30 og kl. 15.30.

Moesgaard Skovmølle - Åben: 12.00-17.00

Skovmøllevej 51, 8270 Højberg
Kontakt: telefon: 21 74 19 71; E-mail: moesth@hum.au.dk
Hjemmeside: www.moesmus.dk
Entre: Gratis

Nørholm Vandmølle - Åben: 10.00-17.00

Stokkebrovej 9, Sig, 6800 Varde
Kontakt: telefon: 75 22 49 27 / 51 55 66 78; E-mail: mama.aaparken@mail.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Odder Vand- og Dampmølle - Åben: 13.00 -17. 00
Møllevej 3-5, 8300 Odder
Kontakt: telefon: 86 54 01 75; E-mail: awv@oddermuseum.dk
Hjemmeside: www.moesmus.dk
Entre: kr. 30.00 - børn og unge under 18 år gratis

Poul la Cour Museet / Askov Mølle - Åbent 11.00 – 16.00
Møllevej 21, Askov, 6600 Vejen
Kontakt: telefon: 27 63 70 36; E-mail: plc@poullacour.dk
Hjemmeside: www.poullacour.dk
Entre: Kr. 50.00 – kr. 500,00 for grupper op til 25 personer
Aktiviteter: Rundvisning - demonstration.

Sillerup Vindmølle - Åben: 10.00-17.00
Sillerup Møllevej 35, Sillerup, 6100 Haderslev
Kontakt: telefon: 20 44 53 74/ 74 52 53 23; E-mail: b.w.freese@mail.tele.dk
Hjemmeside: www.sillerupmoelle.dk
Entre: Gratis

Stenager Vandmølle - Åben: 11.00-16.30
Knabberupvej 164, 7100 Vejle
Kontakt: telefon: 75 88 11 62 ; E-mail: stenagerm@profibermail.dk
Hjemmeside: www.stenagermolle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Markedsboder - musik -foredrag

Sønderho Mølle - Åben: 14.00 – 17.00
Vester Land 44, 6720 Fanø
Kontakt: telefon: 47 52 21 09; E-mail: keld.mathias@gmail.dk
Hjemmeside: www.fondengamlesonderho.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Indvielse af møllen efter renovering – salg af kaffe og fanøkringle – sang, musik og dans.

Uldum Mølle - Åben: 10.00-17.00
Skolegade 25, 7171 Uldum
Kontakt: telefon: 75 67 94 84; E-mail: post@ulduummolle.dk
Hjemmeside: www.ulduummolle.dk
Entre: Kr. 30.00 for voksne – kr. 10,00 for børn
Aktiviteter: Åbning af vores nye planceudstilling som viser industriens udvikling i Uldum gennem 100 år, samt en fornyet udgave af vores oldtidsudstilling.

Vejle Vindmølle - Åben: 10.00-17.00
Søndermarksvej 1, 7100 Vejle
Kontakt: telefon: 76 81 31 03; E-mail: hadha@vejle.dk
Hjemmeside: www.vejleegnensmuseer.dk
Entre: Gratis

Vennebjerg Vindmølle – Åben: 10.00-17.00
Skallerupvej 810, Lønstrup, 9800 Hjørring
Kontakt: telefon: 42 18 19 96; E-mail: gunnarsoerensen@has.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Hestevognskørsel mellem Lønstrup og Vennebjerg Mølle kl. 14-16 - musik med Lillian og Svend fra Vennebjerg - møllen kører og maler mel, såfremt vejret er til det – der er kaffe og hjemmebag.

Vestermølle - Åben: 11.00-17.00
Oddervej 80, 8660 Skanderborg
Kontakt: telefon: 86 52 31 21; E-mail: ulla.lynge@hansen.mail.dk
Hjemmeside: http://.vestermoellelaug.dk
Entre: Kr. 30.00

Vestervig Klostermølle - Åben: 13.00-16.00
Kloster Møllevej 73, 7770 Vestervig
Kontakt: telefon: 97 94 17 14 / 60 92 54 13; E-mail: koldtoft@privat.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis
Aktiviteter: Musikalsk underholdning ved lokale musikere – udstilling af dektektorfund fra lokalområdet – salg af gamle ting og sager – salg af vafler, kage, kaffe, øl & vand – møllen kører

Vibæk Mølle - Åben: 11.00-16.00
Vibæk Mølle 3, 6470 Sydals
Kontakt: telefon: 74 43 33 45 / 20 25 53 50; E-mail: ki@bbsyd.dk
Hjemmeside: www.vibaek-moellerne.dk
Entre: Kr. 20.00 – børn gratis
Aktiviteter: Udstilling - musik

Vodskov Mølle - Åben: 11.00-15.00
Møllebyggervej 4, 9310 Vodskov
Kontakt: telefon: 98 29 43 48; E-mail:
Hjemmeside:
Entre: Gratis
Aktiviteter: Udstilling fra Horsens-Hammer Hjemstavnsforening

Øster Sundby Vindmølle - Åben: 11.00-15.00
Forårsvej 59, Øster Sundby, 9220 Aalborg Øst
Kontakt: telefon: 26 41 73 75; E-mail: spangbo@stofanet.dk
Hjemmeside: www.mekanisknostalgi.dk
Entre: Gratis – men bussen står fremme, da alle bidrag vil være velkomne og komme til gavn for mølle og samling.
Aktiviteter: Møllen og museet er åbent. Der vil være musik, salg af mad og drikke – børneaktiviteter – og så sættes møllen selvfølgelig i gang og maler kom til mel.

Østerklit Stokmølle - Åben: 14.00-17.00
Mødested: Østerklit i Tversted Plantage. Biler kan parkeres ved P-pladsen ved Tversted Søerne
Tversted Klitplantage, 9850 Hirtshals
Kontakt: telefon: 41 41 21 78; E-mail: lissyw1@gmail.com
Hjemmeside:
Entre: Gratis

Åbenrå Slotmølle - Åben: 13.30-17.00
Ved Slottet 1, 6200 Åbenrå
Kontakt: telefon: 74 62 47 10; E-mail: ame@aaabenraa.dk
Hjemmeside: www.slotsmoelle.dk
Entre: Gratis
Aktiviteter: Åben café

Aa Mølle - Åben: 10.00-16.00
Remmerstrandvej 188, Remmerstrand, 7620 Lemvig
Kontakt: telefon: 97 86 33 17 E-mail: bodiljepsen@privat.dk
Hjemmeside:
Entre: Frivillig entre
Aktiviteter: Arbejdende stande og udstillinger

Bornholm:

Egeby Mølle - Åben: 13.00-16.00
Nexøvej 74, 3720 Åkirkeby
Kontakt: telefon: 21 46 39 77; E-mail: nielsholgerlarsen@gmail.com
Hjemmeside: www.kulturarvbornholm.dk/site/368/
Entre: Gratis

Kuremølle - Åben: 10.00-16.00
Svanekevej 65, 3740 Svaneke
Kontakt: telefon: 20 29 53 35; E-mail: MargretheSommer@gmail.com
Hjemmeside: www.kuremoellen.dk
Entre: Gratis

Melsted Mølle – Landbrugsmuseet Melstedgård - Åben: 10.00-15.00
Melsted Langgade, 3760 Gudhjem
Kontakt: telefon: 40 85 12 45; E-mail: f@ssel.dk
Hjemmeside: www.bornholmsmuseum.dk
Entre: Gratis – dog ikke til Landbrugsmuseet, hvis dette benyttes (ikke pligtigt)

Pedersker Kirkemølle - Åben: 13.00-16.00
Søndre Landevej 208 M, Pedersker, 3720 Aakirkeby
Kontakt: telefon: 56 97 71 84 / 30 30 27 17; E-mail: lalleby@post.tele.dk
Hjemmeside: http://www.bornholmsmuseum.dk
Entre: Gratis

Svaneke Stubmølle – Åben 11.00 – 16.00
Møllebakken 13, 3740 Svaneke
Kontakt: telefon: 56 49 64 65; E-mail: eigil_jensen2001@yahoo.dk
Hjemmeside: www.svanekevenner.dk
Entre: Gratis

Aarsdale Mølle - Åben: 10.00-17.00
Gaden 44, 3740 Svaneke
Kontakt: telefon: 56 49 60 51; E-mail: finnmikkelsen@live.dk
Hjemmeside:
Entre: Gratis

*Rester af Neble Mølle og møllegård som den så ud i 2008.
Foto: Per Gliese*

Minder om møllerne i Neble og Vedde

Af: Per Gliese

Indenfor den næste måneds tid løber Dansk Mølledag af stabelen for 18. år i træk. Her kan over 100 danske vand- og vindmøller fremvise deres mølle i funktion.

Interessen for bevaring af disse gamle vand- og vindmøller og deres spændende indre teknik, er heldigvis fremadstræbende. Finanskrisen og andre problemer gør dog ikke altid livet let for de møllebyggere, som restaurerer vores møller landet over, lige for tiden. Der kan dog stadig ses møller som har fået sat nye vinger eller nyt vandhjul op. Se bl.a. artiklen andetsteds i bladet, hvor Fejø Mølle kan præsentere sine nye vinger, grundet en stor donation på 700.000 kr. fra fonden Realdania. Tidens tand er dog nogle steder anderledes hård ved møllerne og er der ikke lokal opbakning til byens mølle, så kan den stå og forfalde i mange år uden opmærksomhed og pludselig er den faldet helt sammen eller revet ned, for ikke at gøre skade på andre. Indenfor de sidste to år er to vindmøller her på Sjælland, undergået disse skæbner, uden den store opmærksomhed

Møllen i Neble

Møllen i Neble, tæt ved Lundby i Sydsjælland er en af dem. Møllen blev opført omkring 1870 af Peter Andreasen. Peter Andreasen var for den tid en meget heldig mand, idet han i 1870 vandt 20.000 kr. i lotteriet. Denne sum gav ham nu muligheden for at opfylde et længe næret ønske, om at opføre et lille landbrug med tilhørende mølle og bageri i Neble.

Peter Andreasen ejede stedet indtil århundredeskiftet, hvor sønnen overtog det. Hvornår driften af møllen ophørte vides ikke med sikkerhed, men det menes at være omkring 1950.

I 1949 overtog bagermester Carl Jørgensen bageriet, som han lukkede den 1. februar 1979. Tredive års virke med dette lille bageri, som trods størrelsen havde omkring 350 familier i Lundby, Udby, Grumløse og Sværdborg området, som brødbilen kom ud til to gange om ugen.

Den faste ugentlige produktion var dengang ca. 1000 rugbrød samt varierende mængder af franskbrød, wienerbrød, tvebakker o.s.v.

Lukningen af bageriet skete dengang ikke uden vemod. Men på den anden side mente Carl Jørgensen at de ligeså godt kunne lukke, inden de blev nød til det. De skulle

dengang have 6. kr. for et rugbrød, mens supermarkederne averterede med brød, der var to kroner billigere, som flere af kunderne derfor begyndte at købe og lægge i fryseren.

Nogle år senere kom nye folk til på stedet og forsøgte da også gennem fonde o.s.v. - at få den gamle mølle sat i stand. Årene gik uden nogen resultater af den vej og i 2010 så ejeren sig nødsaget til at få møllen revet ned, inden den forvoldte skade på de øvrige bygninger eller på personer som færdes på stedet. En sådan nedrivning er jo også en bekostelig affære, men ejeren var så

*Møllen i Nebble mens den var intakt.
Privatfoto*

heldig at få en aftale med det lokale Civilforsvar, som påtog sig opgaven, som en slags øvelse. Møllen indeholdt på det tidspunkt stadig en del inventar, men det eneste som blev bevaret var møllestene, som en lokal mølle, interesseret hentede efter nedrivningen. Alt træet fra møllen blev savet til brænde. Tilbage i dag står murene fra undermøllen som eneste minde om mølledriften i Nebble.

Vedde Mølle væltet i stormen

Stormen som ramte Danmark den 26. - 27. november 2011 var til dels nådig overfor de gamle vindmøller rundt om i landet.

Vedde Mølle som ligger midtvejs mellem Dianalund og Stenlille på midtsjælland, gik dog ikke fri for stormen.

I et gammelt avisudklip fra 1991 lyder overskriften ellers ! ”Vedde Mølle bliver stående” - Men det gør den altså ikke mere. Møllen var i drift helt op til starten af 1970-erne. Siden da har møllen stået i forfald.

Lidt Historie

Siden 1863 har der stået en mølle i Vedde, hvor den blev opført af møller ved navn, Jens Nielsen. Denne mølle som var en jordhollænder, nedbrændte totalt i 1925, hvorefter den daværende møller og gårdejer Christopher Christophersen købte møllen i Gierslev ved Høng, og fik den opsat på brandtomten. Møllen blev i denne forbindelse ændret da den ”nye” Vedde Mølle blev opført med en muret undermølle.

Den flotte brødbil på vej ud i lokalområdet, med brød fra Nebble mølles bageri.

Privatfoto

Bunds-bæk Mølle

Skjern Vindmølle

På Bunds-bæk Mølle kan du nyde hjemmebagt kringle i de hyggelige møllestuer, hilse på møllelauget, se udstillinger og husflidsdemonstrationer. Mange aktiviteter for store og små året rundt. Både Bunds-bæk Mølle og Skjern Vindmølle er åbne på Dansk Mølledag. Læs mere, se åbningstider og download møllehistorie som mp3 fil på: www.levendehistorie.dk

RINGKØBING-SKJERN
MUSEUM
levendehistorie.dk

En trist beretning fra møllen

I 1869 overtog en Peter Jensen Vedde Mølle og møllegård, hvor han selv kom i møllerlære som 16-årig. Han virkede i 25 år og var en dygtig landmand og møller.

En datter Anna Marie Christine døde kun 2½ år gammel den 17.9.1877, da hun blev ramt af møllevingen.

Møller Peter Jensen var meget berørt af ulykken og skrev i den anledning :

*Tre år var ej til fulde fra hendes
Fødsel endt, før Glæden brat fik
ende, og Sorgen blev os sendt.*

*Det var en Mandag Middag, et Skrig
ved Møllen lød, og under Vingens
Susen, dér fandt man hende død.*

*Det fugtnede mit Øje, det knugede
mit Bryst.*

*det Tab kan ej erstattes ved nogen
verdslig Lyst.*

Møllerparrets gravsten ses på Munke Bjergby kirkegård tillige med gravstenen for datteren Anna.

Gennem mange år blev møllen brugt til at male korn til svinefoder og kreaturer. - Møllen har også leveret mel til bageriet i Vedde. Møllens storhedstid var under Anden Verdenskrig, hvor landet oplevede tre strenge vintre. - Vinterhveden

*Den "nye" Vedde Mølle opført i 1925, nu med muret undermølle.
Foto: Lokalthistorisk Arkiv Stenlille*

*Resterne af møllen i Vedde efter stormen sidst i november 2011.
Foto: Allan Støvring Nielsen*

frøs væk, og der kunne ikke indføres andet hvede til landet. Derfor startede man med at lave bygmel, som blev brugt til pandekager og sovs. Selvfølgelig var bygmel ikke lige så fint som hvedemel, men det kunne bruges. Da bageriet i Vedde blev nedlagt i begyndelsen af 1950-erne, begyndte det at gå tilbage for møllen. Der blev dog fortsat malet lidt svinefoder til starten af 1970-erne hvor møllen standsede.

Møllen ikke tidstypisk nok

Nationalmuseet har tidligere besigtiget møllen, men ville ikke starte en restaurering. Museumsfolkene sagde ved besigtigelsen i starten af 1990-erne at møllen ikke var tidstypisk nok. Senere var møllebygger John Jensen på besøg i byen hvor der var kaldt sammen til møde blandt de lokale beboere. Her fortalte John Jensen om andre restaureringer, og at det godt kunne lade sig gøre at få møllen sat i stand. Det krævede selvfølgelig nogle sponsorer der ville give penge til projektet og så ikke mindst lokal opbakning. Desværre lykkedes det ikke at få denne opbakning stablet på benene og møllen fik lov at stå og forfalde. Ejeren Børge Christophersen ejer stadig møllen og grunden, men bor i en beskyttet bolig i en nærliggende by. Grunden hvor den sammenfaldne mølle står og den tidligere møllegård (nedbrændte

i 2010) også stod, skal nu formentlig sælges. Man må så håbe at de mølledele som kunne være tilbage at redde i den sammenfaldne mølle, kan erhverves og genbruges i en anden mølle.

Kilder:

*Kurt Stage Tekla (Nuværende ejer af møllegården i Nebble)
Dagbladet d. 24/7 1991
Møllebygger John Jensen
Lokalthistorisk Arkiv Stenlille
Møllebygger Jørn Nielsson*

Året er 2008. Forfaldet er nu så galt at møllens indre dele er ved at falde fra hinanden.

Foto: Allan Støvring Nielsen

Bryllup på Lumsås Mølle

Af: Per Gliese

Lørdag den 14. april 2012 var der kaldt til bryllup på Lumsås Mølle i det skønne Odsherred. Møllermester Niels Christoffersen og hans hjælpere havde brugt det meste af ugen op til dagen, med at gøre møllen klar til lørdagens store begivenhed. Hvis vejret nu blev dårligt skulle brylluppet være i møllen og blev det godt vejr, skulle det selvfølgelig være udenfor. Så møllen blev fejlet og rengjort fra inderst til yderst.

Og hvem var det så der havde valgt denne specielle location for deres bryllup? - møllebygger Michael Jensen og hans tilkomne hustru, Anetta. De ankom til møllen i en åben Chrysler - en rigtig "Amerikanerbil".

To små brudepiger, brudesvende, familie og venner samledes på møllens omgang hvor Odsherreds borgmester Thomas Adelskov også var ankommet for at foretage vielsen.

Efter nogle visdomsord fra borgmesteren, om det positive i at vælge ægteskabet i en tid hvor mange mennesker er meget selvcentrerede, samt et lille digt af Tove Ditlevsen, sagde brudeparret - ja - til hinanden, gav hinanden ringene på, kyssede hinanden og blev herefter erklæret

*Borgmester Thomas Adelskov gør klar til vielsen foran Lumsås Mølle.
Foto: Per Gliese*

for rette ægtefolk at være.

Herefter bød brudeparret på et glas champagne og der blev ønsket tillykke og sagt skål, samt taget masser af billeder af de nygifte ved møllen. En smuk og anderledes oplevelse i omgivelser og et vejr, som ikke kunne være bedre til dette lidt specielle bryllup.

Redaktionen ønsker Michael og Anetta al held og lykke på deres fælles vej i fremtiden.

*Det lykkelige brudepar, som valgte Lumsås Mølle som rammen om deres bryllup.
Foto: Per Gliese*

RINGSTED MUSEUM OG VINDMØLLE

Ringsted Museum er et statsanerkendt kulturhistorisk Museum for Ringsted Kommune og drives sammen med byens smukt restaurerede vindmølle fra 1814.

Museet byder på:

- * LANDSTADEN RINGSTED: Landskab - Mennesker - Erhverv gennem 150 år.
- * DET DANSKE GULD - en udstilling om korn og mølleri.
- * OMVISNING I MØLLEN ved møller Morten Sørensen.
- * SÆRLIGE ARRANGEMENTER OG Udstillinger i skoleferier.
- * Åbningstid: Tirsdag-torsdag samt søndag kl. 11-16.
Januar samt enkelte helligdage lukket.
- * Omvisning kan bestilles (min. 10 pers.)

Køgevej 41 · Tlf. 5762 6900

Møller Morten Sørensen: Tlf. 5761 8521 · Mobil 2022 5191

Septembertur til møllerne ved elv og fos

Af Susanne Jervelund

Dansk Møllerforening planlægger tur til det sydlige Norge, hvor vi vil se de spændende vandmøller i området syd og øst for Oslo.

Programmet for turen er ikke helt på plads endnu, men der er foreløbigt følgende tanker om turens forløb.

Det bliver en bustur, hvor der mandag den 17. september køres fra Fyn over Sjælland op gennem Sverige. Der vil muligvis være mulighed for at se nogle møller på vejen til overnattingsstedet i Sarpsborg. Herfra vil der tirsdag, onsdag og torsdag køres udflugter i området. Fredag forlades hotellet og dagen er til egen disposition i Oslo inden hjemturen med færge til København.

I det sydlige Norge er der flere seværdige vandmøller, hvoraf flere er restaureret i de senere år. I Norge er det ikke ualmindeligt med overskriften ”Fra ruin til møllehistorisk eventyr”, når det gælder møller. Så det glæder vi os til at se, og følgende møller er mulige besøgsmaal på turen:

Kåen Sæg og Mølle i Rakkestad er et gammelt møllested. De yngste dele af anlægget blev bygget i 1850 – 60, hvor der blev etableret savværk og flishøvl til opskæring af tagspån. Der er også kornmøller, men skråkværne, sigter og valsestole.

De oprindelige vandhjul blev udskiftet med en turbine i 1927. Møllen var i drift frem til 1967, hvor de sidste møllere solgte møllen til Borgassysel Museum. I 1985 blev møllen overtaget af Rakkestad Historielag.

Strømfoss Mølle ved Aremark. Møllen er en typisk bygdemølle, og var i drift fra 1897 til 1966. Vandmøllen blev anlagt af kanalbyggeren Engebret Soot, som med møllen anlagde savværk, teglværk, farveri og garveri ved Strømfoss. I 1995 blev møllen en del af det

*Sandbekk Mølle som er restaureret i 2004 og et af turens højdepunkter.
Foto: ”Møllens” arkiv*

norske nationalmuseum, og der er skiftende udstillinger i møllen.

Eggedal Mølle og også en bygdemølle, beliggende ved Klemmafossen. Den tre-etagers møllebygning med inventar er bevaret. Der er flere gamle bygninger på stedet, herunder en fuldt indrettet skole fra 1862. Møllen ejes af Sigdal Kommune og drives af et møllelaug ”Møllens Venner”.

Aulie Mølle er en del af de omfattende Nes Samlinger, som omfatter både bondegårde, kirkeruiner og industrianlæg. Mølle drift på Aulie Mølle går tilbage til 1600-tallet. Den nuværende bygning stammer fra 1909 og mølleriet var i ordinær drift frem til 1985. Vandmøllen er turbinedrevet og en af de oprindelige stenkværne er stadig i brug.

Sandbekk Mølle stammer tilbage til 1650 og den nuværende mølle var i drift fra 1904 til 1932. Det er den eneste mølle i Østfold med overfaldshjul. Vandhjulet er 430 cm i diameter i 177 cm bredt. Der er

22 skuffer som hver rummer 120 liter, og det giver dette vandhjul stor kraft. Vandmøllen er restaureret i 2004 og fremstår meget flot.

Mere om turen følger i næste nummer af Møllen, hvor det endelige program foreligger.

Prisen for turen inklusiv transport, bus / færge, overnatning på dobbeltværelse, halvpension og udflugt forventes at ramme ca. 5.000,- kr. Ønskes enkeltværelse er der et til-læg på ca. 1.700 kr.

Turen gennemføres kun med mindst 35 deltagere. Alle er velkomne til at deltage i turen, så inviter derfor gerne venner og bekendte med.

Yderligere oplysninger og evt. forhåndstilmelding hos Kirsten Jervelund, tlf: 6261 9108 eller mail: grubbemoelle@gmail.com

Fra Møllelaugene

Fredensborg Møllelaug er oprettet
Ved den stiftende generalforsamling i marts måned, blev det besluttet at oprette Fredensborg Møllelaug.

Møllelauget skal markere en folkelig opbakning for at bevare Fredensborg kommunes to fredede møller, Karlebo Mølle der ligger i den daværende Karlebo Kommune og Højsager Mølle, der ligger i den daværende Fredensborg - Humlebæk Kommune. Begge møller ejes i dag af den nuværende Fredensborg Kommune.

Bestyrelsen kom til at bestå af Jens Erik Christiansen, Nivå (formand), Niels Erik Bølling, Fredensborg (sekretær), Johnny Petersen, Humlebæk (kasserer) og Elton Seierø, Allerød.

Alle opfordres til at indmelde sig som støttemedlemmer og vi har indenfor den første måned godt 40 medlemmer. Der er tilknyttet nogle få aktive møllepassere til begge møller og de stiller deres arbejdskraft til rådighed og hjælper med til at levendegøre og vedligeholde et stykke kulturhistorie for møllerne gæster. Møllepasserne håber at

*Karlebo Mølle på møllebakken omkring 1910.
Foto: Per Glieses postkortsamling*

blive i stand til at køre med begge møller igen, når istandsættelserne er gennemført, men indtil da kikker et par møllepassere op omkring møllerne en gang om måneden, bl.a. for at tilset at alt er i orden.

Lidt om møllerne:

Begge vore møller er fredede, hollandske bakkemøller.

Karlebo Mølle

Der har været mølleri i Karlebo

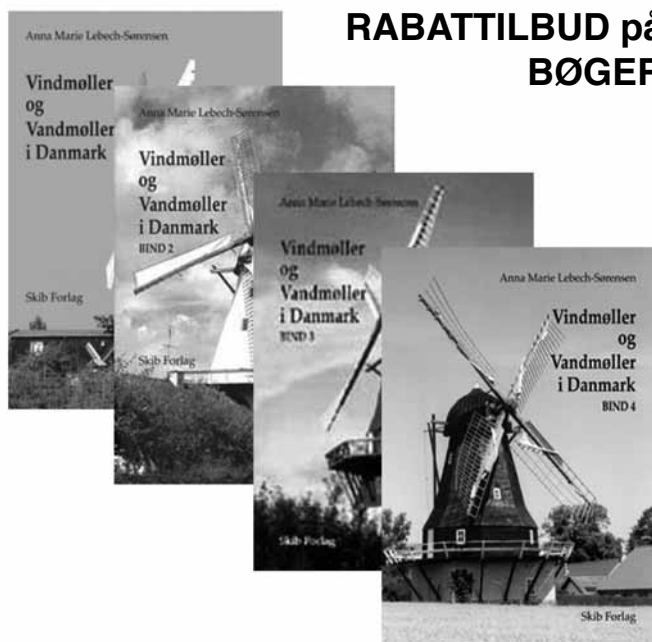
siden middelalderen, men de først møller, der nu alle er væk, var vandmøller, hestemøller og stubmøller. Den nuværende Karlebo Mølle er opført i 1835 på samme sted hvor en tidligere stubmølle, der brændte helt ned samme år, havde stået. Den seneste mølle var fra starten en jordhollænder med sejlføring og håndkrøje med svans.

Efter at der var blevet fri næring i landet, blev mølleriet udvidet med

*Højsager Mølle fra storhedstiden omkring 1905 - 10.
Foto: Per Glieses postkortsamling*

RABATTILBUD på BØGER

Vindmøller og Vandmøller i Danmark
www.skibforlag.dk
eller ring 62 26 33 58

bageri, brændevinsudsalg, urtekramhandel og spækhøkeri. Når bønderne kom for at få malet deres mel, kunne de jo lige så godt bruge ventetiden til at købe, hvad de stod og manglede.

Den tilhørende møllegård brændte i 1906, men blev genopført og er nu privatejet. Selve møllen er blevet moderniseret flere gange. Omkring 1900 blev den forsynet med selvkrøjer med vindrose og i 1923 blev der indlagt elektricitet, så man ikke længere var helt afhængig af, om vinden blæste. I 1946 kunne møllen ikke klare konkurrencen fra de store industrimøller længere, så mølleriet blev stoppet. Kun 4 år efter blev møllen fredet som en af de første i landet. Efter en omtumlet tilværelse, hvor møllen var nær ved at blive revet ned, overtog den daværende Karlebo Kommune møllen i 1981. Møllen blev herefter restaureret, men man valgte at fastlåse vindrosen så møllen kun kunne håndkrøjes. Der har ikke været kørt med møllen i de mellemliggende år.

Højsager Mølle

Den blev bygget i 1870 og havde, så vidt det kan spores, sejlføring og manuel krøje i de første årtier.

Omkring århundredeskiftet var der vældig gang i mølleriet, og møllen blev ombygget til en klapsejler med selvkrøjer og der blev bygget en magasinbygning og en høkerforretning til møllen. Der blev også anskaffet et lokomobil, så møllen kunne male korn i stille vejr. Det blev dog senere erstattet af en petroleumsmotor, og omkring 1923 igen med en dieselmotor, som nu desværre er væk. Den samme skæbne er overgået magasinbygningen.

I filmen 'Den gamle mølle på Mols' der er optaget i 1953 i og omkring møllen, kan man se at den stadig har klappvinger. Det er lidt uklart, hvornår den igen blev ombygget til sejlføring, men da den sidste mølle, der også var uddannet møllebygger, købte møllen i 1960 var den i en meget dårlig stand, og på et tidspunkt kørte den med kun et vingefag. Høkerforretningen, samt

*Karlebo Mølle anno 2012. Venter på den kommende restaurering.
Foto: Per Gliese*

den tilhørende bolig, blev for ca. 40 år siden frasolgt i forbindelse med at mølleriet måtte opgives. Dette var en følge af, at flere gårde havde fået elektricitet, og dermed også egen kværn på gården.

Bevaringsforeningen Fredensborg købte møllen og gjorde et stort arbejde for at få den restaureret. Det var dog ikke muligt at rejse kapital til hele restaureringen og især ikke til en fortsat vedligeholdelse, så den daværende Fredensborg-Humlebæk Kommune overtog møllen i 1979 og påtog sig at videreføre re-

staureringen med bl.a. nye vinger og nye spåner på møllekroppen. Først i 1985 blev møllen genindviet, nu som museumsmølle, og hermed er et stykke kulturhistorie bevaret som et samlingssted for kommunens indbyggere. Samtidig blev Højsager Møllegruppe oprettet under Fredensborg-Humlebæk Lokalhistorisk Forening og møllegruppen har i de nu næsten 27 år, ud over opsyn med møllen, også lagt et enormt arbejde i forbindelse med de talrige arrangementer for såvel voksne som børn, der gennem årene

*Højsager Mølle tager imod Dansk Møllerforening med flotte hvide sejl på vingerne, ved et tidligere årsmøde.
Foto: Per Gliese*

har været afholdt ved møllen. Desværre har man ikke kunne køre med møllen i mange år, selv om den har været underkastet omfattende reparationer, for lige som vi troede at, nu var møllen klar, så skete der en ny skade.

Da begge møller trænger til istandsættelse, bliver en af bestyrelsens første opgaver, sammen med kommunen, at søge forskellige fonde om ekstra midler til disse arbejder, der forhåbentlig kan påbegyndes allerede til sommer.

Vi ser derfor optimistisk på udsigten til at få begge møllerne driftsklare i år.

Møllelauget har egen hjemmeside: www.fredensborg-møllelaug.dk bl.a. med link til en række møller m.v., og vi opfordrer andre møllelaug til at lægge et link til vores side.

*Niels Erik Bølling
Sekretær
Fredensborg Møllelaug*

Herlufille Mølle gøres køreklar

Af: Per Gliese

Møllelauget i Herlufille holdt i marts måned den årlige generalforsamling, med omkring 20 - 25 fremmødte. Her blev der ud over de traditionelle ting som foregår på en sådan generalforsamling, talt lidt om foråret og sommerens kommende aktiviteter på møllen. Vi mangler stadig at få gjort kværnen maleklar, samt en del andre justeringer af gangtøjet. Ny hoveddør i møllen er også ved at være påkrævet samt et par nye trapper, da de er meget slidte. Trappen til lorrysloftet er for mange år siden erstattet af en stige, så trappen her skal også reetableres. Endvidere skal hejseværket istandsættes og der skal laves lemme i det nye gulv. Alt sammen noget vi igennem et års tid har søgt penge til.

Lige inden generalforsamlingen var vi så i den heldige situation at der med posten kom et par gode nyheder, i form af breve fra to fonde som ville støtte os til de før nævnte arbejder i møllen. Lige omkring

188.000 kr. blev det til i alt, så glæden var stor og stemningen meget positiv på generalforsamlingen.

LAG-pengene som vi har fået lovning på er endnu ikke i hus, men der arbejdes på sagen, hvilket indebærer afsendelse af ca. 40 stk. papir med anmodning om udbetaling. Alene dokumentation af frivillig-timer fylder 14 sider (skemaer). Det sker i uge 18, og vi forventer et beløb på mellem 120.000 og 160.000 kr.

En vigtig grund til, at LAG-projektet har taget så lang tid er, at det oprindelige projekt blev kasseret på grund af forældelse. Så vi måtte lave en ny ansøgning. Men forsinkelsen skyldes tilsyneladende langsom sagsbehandling i ministeriet og afgjort ikke, at vi har smølet. Ganske tankevækkende.

Montering og færdiggørelse af kværnen er prioritet et i møllelauget. Vi håber meget at kunne male korn til mel på den kommende mølleledag. Møllebygger Jørn Nielsson fra Løve og hans hjælper fra møllelauget Leif Jensen, gik da også i gang med kværnen i starten af april måned. Der er mange ting der skal monteres og justeres inden de to kværnsten er i balance og klar til at modtage kornet.

Møllens fundament, som består af store granitsten, har længe trængt til at renses og fuges på ny. Peter Bay Christensen, som er medlem af møllelauget, har påtaget sig den store opgave at gøre dette. Syd og østsiden er færdiggjort, og her i foråret er Peter Bay gået i gang med nord og vestsiden.

Formand Peter Castberg og Anker Larsen fra møllelauget, har også her i foråret været i gang med motorsaven og fjernet en del høje træer og buskads rundt om møllens matrikel. Nordsiden er færdig så nu kan man se næsten hele møllen fra Ringsted siden og vingerne kan få den nødvendige vind, når vinden er i det hjørne.

Så hvis alt flasker sig så skulle vi kunne vise en køreklar mølle på mølledagen 2012, hvis altså vinden vil.

Køreklar kværn.

Foto: Per Gliese

Møllebygger Jørn og Leif justerer på letteværket.

Foto: Per Gliese

Kværnen venter på kornet.

Foto: Per Gliese

Lindelse Mølle 1828

Linoliemaling fra Phoenix Paint på Langeland

Phoenix Paint er en nystartet farve- og lakfabrik, som producerer linoliemaling til alle typer træværk.

Linoliemaling fra Phoenix Paint har en lang række gode egenskaber:

- Høj dækevne – giver fuld dækning i første strøg.
- Nem at påføre – kan trækkes langt og løber ikke.
- Gode tørringsegenskaber – tørrer i løbet af 1 døgn ved 20 °C.
- Fremstilles som standard program i 12 udvalgte farver, der omfatter de farver, som har været anvendt i gennem tiderne over hele landet til vore gamle huse, møller og gårde.
- Farverne er: Hvid – grå umbra – okker – rød okker – svensk rød – dodenkopf – brun umbra – almueblå – almuegrøn – sort – portgrøn – pariserblå.
- Desuden fremstilles transparente farver: teak – pine – mahogni.
- Linoliemalingerne er fri for opløsningsmidler og leveres klar til påføring.
- Til store arealer, hvor man ønsker at påføre ved sprøjtning, leveres i en sprøjte kvalitet.

Produktprogrammet omfatter:

- Træ- og murvask mod grønne belægninger
- Linoliegrunder
- Linoliemaling - indendørs
- Linoliemaling – udendørs (indeholder effektive fungicider)
- Jernmønjemaling
- Blymønjemaling
- Sokkelmaling sort
- Kalk i færdigblandede farver – klar til brug

Malingen leveres direkte fra fabrikken til dig som forbruger, altså ingen fordyrende mellemlid.

Bestilling kan ske til:

Phoenix Paint - Mjølbyvej 7 - 5900 Rudkøbing

Telefon: 6251 2828 - Mail: info@phoenix-paint.dk - www.phoenix-paint.dk

Hvis man selv vil hente malingen, så kan dette ske enten på fabrikken eller på

Lindelse Mølle - Møllebanken 1 - Lindelse - 5900 Rudkøbing

www.lindelse-molle.dk

Fokus på korn på Vestermølle

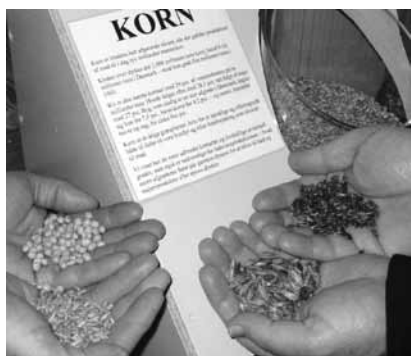
Kloden over dyrkes der årligt 2.000 millioner tons korn, heraf cirka ni millioner tons i Danmark – mod kun godt fire millioner tons i 1950. Korn er den helt afgørende afgrøde, når det gælder produktion af mad til i dag syv milliarder mennesker.

”At fortælle kornets historie – ud fra en vinkel om, hvorvidt vi stadig kan brødføde flere og flere mennesker på jorden.” Det var den opgave, museumsinspektør Jens Aage Søndergaard, Dansk Landbrugsmuseum Gl. Estrup, påtog sig, da han i efteråret 2011 sammen med sine medarbejdere lovede inden påske i år at udvikle en udstilling til Mølle museet på Vestermølle ved Skanderborg Sø.

Arbejdende mølle med karakter

Da Jens Aage Søndergaard fik mast sig vej gennem de mange mennesker, der skærtorsdag var kommet for at overvære åbningen af udstillingen, kunne han sammen med Møllelaugets bestyrelse konstatere at:

- kværnummet – udover at give den besøgende mulighed for på underholdende vis at se, høre, røre og lære – har fået mere karakter af arbejdende mølle
- udstillede genstande sammen med film på tre skærme og tekster på kornsække giver basis for formidling om både dyrkning og anvendelse af korn historisk og i fremtiden.

Fem afgrøder, fra venstre øverst og med uret: Sojabønner, triticale, spelthvede, sorthavre og hvede.

J.Aa. Søndergaard foran kværnen på Vestermølle

God fortælleramme

Møllen er en rigtig god fortælleramme, sagde Søndergaard, der blev takket for et spændende arbejdsresultat og godt samarbejde af Møllelaugets formand Jørgen Lund Christiansen. Han bød de flere end hundrede fremmødte på de gode kornprodukter øl, whisky og brød fra Restaurant Vestermølle.

Spelt, sorthavre, triticale og soja

Hvordan ser spelthvede, sorthavre, triticale og sojabønner ud – og hvad bruges afgrøderne til? Udstillingen i mølle museet giver i noteform svar herpå. De nævnte afgrøder er sammen med byg, havre, hvede, rug, majs, raps, sojaskrå, ris, solsikkefrø, ærter og hestebønner udstillet i må-gerne-røre beholdere.

700 mølleord og -begreber

Samtidig er der etableret forbindelse til en digital mølleordbog med underholdende og oplysende tekster og illustrationer om 700 mølleord og -begreber. Den er udgivet af Øhavsmuseet i Faaborg.

Indpasset i eksisterende udstillinger

Det er lykkedes at få det hele indpasset i de eksisterende udstillinger, herunder Virtuelt Museum på kornmagasinet over møllen, og med vandturbinen som trækraft for den gamle stenkvarn, jævnstrømsgenerator og båndsav i kværnummet.

Åbent syv dage om ugen

Mølle museet har åbent mandag-

fredag 15-18, lørdag 13-18 og søndag 11-17.

Samlet indvielse i september

Det store projekt på Vestermølle nærmer sig et milepunkt. Det sker når regentparret kommer til Vestermølle søndag 2. september 2012. Pris Henrik klipper snoren til den til den tid istandsatte Lade fra 1841 og vil dermed indvie det samlede Vestermølle Kultur-, Aktivitets- og Formidlingscenter efter investeringer for 35 millioner kroner.

Viskinge Mølle ses på gammelt postkort fra ca. 1910.

Foto: Per Glieses postkortsamling

Med passion for håndværk og detaljer

Eya Andersen er sadelmager og har både Carlsberg og De Kongelige Stalde som kunder. I september 2011 flyttede hun sammen med sin mand ind i møllehuset tilhørende Viskinge Mølle ved Kalundborg. Man er ikke i tvivl om, at det er en gammel mølle, man træder ind i på Hovedgaden 20 i Viskinge. Det store møllemaskineri er næsten intakt. - Der er stadig mel alle vegne, selvom møllen ikke har været i brug

siden 1976, forklarer Eya Andersen til Ugeavisen.

Der er allerede sket meget i den gamle mølle, hvor Eya Andersen har indrettet sit sadelmager værksted. - Jeg kom i lære på Charlottenlund Travbane i 1977. I 1984 overtog jeg firmaet derinde, og i 2001 solgte jeg det, fortæller hun. Hun ville gerne prøve noget andet. Derfor står hun i dag i Viskinge gamle mølle, med eget sadelmagerværksted. Når hun står i sit værksted, er det med tydelig passion for håndværket og detaljerne. Vi er ikke mange i Danmark der laver disse ting mere, - jeg elsker virkelig det her job siger Eya Andersen.

Læser man i hæftet "Jul i Kalundborg" 1975, støder man på en artikel, der har overskriften "Mølleren i fortællehjørnet". Artiklen er forfattet af Chr. Frederiksen, der var søn af møllebygger Emil Frederiksen. Chr. Frederiksen beretter at i 1905, da han var 7 år gammel, købte faderen en grund i Viskinge beliggende på hjørnet af Viskinge-

vej og Kirkebakken, d.v.s. umiddelbart over for Viskinge Kirke. I 1906 blev møllen bygget med henblik på at drive en kornkværn. Møllen fik imidlertid en forholdsvis kort funktionsperiode på omkring 10-15 år, da flere gårde efterhånden fik deres egne motoriserede kværne. Møllen havde også en uheldig placering, så derfor besluttede mølleren at sælge den. Møllen lå nemlig mellem en grusgrav med høje graner og kirken, hvilket bevirkede, at der ofte "kom bagvind", som det hedder i møllesproget, hvorved vingerne blev beskadiget og sommetider knækkede. Eya Andersen åbnede officielt sit værksted i marts 2012, så nu er det ikke mere mel der produceres i Viskinge Mølle, men seletøj til heste og reparationer af sadler m.m.

Kilde: Ugeavisen for Kalundborg Kommune den 28. februar 2012

Gudstjeneste med dåb ved Vindblæs Mølle

Søndag den 25. september 2011 blev der afholdt dåb ved Vindblæs

Mølle. Forinden havde sognet indhentet Biskoppens tilladelse til at afholde udendørs dåb.

Barnet fik navnet Mathilde, er datter af Hanner og Jørgen Myrup i Vindblæs Sogn.

Dåbshandlingen foregik i strålende sensommersol og med en frisk vind, der nær havde væltet blomstervasen på alterbordet!

Mange var mødt op med campingstol og kaffe for at fejre gudstjenesten og nye det gode vejr. Salmerne blev spillet på harmonika af organist Lasse Jensen fra Løgstør, og musikken understregede den utraditionelle og samtidigt meget højtidelige begivenhed.

Kilde: Kirkebladet. Overlade, Ranum, Malle, Vilsted, Vindblæs, Næsborg, Salling, Oudrup, Løgstør, Aggersborg, Kornum og Løgsted Sogne. November-december-januar-februar 2011-2012.

Borbjerg Mølle Kro

- mellem Hjerl Hede og Holstebro

- ★ Restaurant - Bar - Gårdhave
- ★ Selskabslokaler op til 200 personer
- ★ Konferencerum/mødelokaler (AV-udstyr)
- ★ Egen 9-hullers golfbane - Petanque
- ★ Have med udendørs servering
- ★ 23 dobbeltværelser - Gæstehus
- ★ Sauna - Billard - Bordtennis - Dart
- ★ Robåde - Kanoer - Vandcykler
- ★ Mulighed for fiskeri - Legeplads
- ★ **Mølle museum**
- ★ BOMA (afrikansk pælehus)
- ★ Vandrestier
- ★ Dyrefold med lamaer, heste, geder, æsler og gæss

Borbjerg Møllevej 3 · Borbjerg · 7500 Holstebro
Tlf. 9746 1010 · Fax 9746 1646
Internet: www.borbjergmill.dk · info@borbjergmill.dk

- også det rigtige sted til familie- og firmafester, kurser, møder og weekend-ophold.

Fa. Karl D Petersen
håndværk gennem 180 år

Familie virksomhed gennem 180 år - vi hjælper med din restaurering

Fa. Karl D. Petersen Aps er en familievirksomhed som har eksisteret i mere end 180 år. Firmaet spænder over 6 generationer.

Fa Karl D. Petersen har i alle årene udført restaurering-sopgaver på bevaringsværdige bygninger og møller for private, amt, kommune og stat.

Referencer inden for de sidste 3 år: Dybbøl mølle i Sønderborg, restaurering af svikstilling, møllehat og vinger. Nybøl mølle, vinger og ny svikstilling. Slotsmøllen i Sønderborg, ny svikstilling og tandkrans. KDP forestår også den løbende vedligeholdelse af møllen. KDP har udviklet

et centralsmørrings system samt en beredskabsplan i forbindelse med brand.

Vi hjælper gerne med at udarbejde materiale til ansøgning af midler til en eventuel restaurering af din mølle.

Desuden vil vi gerne uforpligtende fremvise nogle udvalgte projekter hvor vi har udført noget af det håndværk som er vigtigt når der udføres restaureringsarbejde på gamle møller. Kontakt os og aftal et tidspunkt for en fremvisning.

Dansk Møllerforening · Kirsten Jervelund · Grubbemøllegdyden 2 · 5600 Faaborg

